

Naročnina mesečno 26 Din, na
izposodstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Komitova ulica 8. Telefon Nov. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
M 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon Nov. 198.
Biskupski se ne vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova ul. 84.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Izdatništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Čet. avdij: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.160; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 24. aprila.

Od reparacijskih pogajanj v Parizu si je svet obetal veliko več kot pa od tebe razorožitvene predkonference, ki zboruje zdaj v Ženevi. Zgodilo pa se je baš obratno. Reparacijski strokovnjaki so doslej razočarali. Iz Ženeve pa prihaja nenadna in nad vse razveseljiva novica.

Docela jasno je, da se razorožitev, ali bolje rečeno, omejitve in znižanje oboroževanja na kopnem in v zraku ne da izvesti, če se nadaljuje oboroževalna tekma na morju. Razorožitvena akcija mora obsegati vse vrste orožja in se odnašati na vse države. Dosedanje številne razprave o kopnem in zračnem razoroževanju so se končale brezuspešno prav zato, ker so propadli vsi poskusi, da se doseže sporazum med pomorskimi silami.

Na zahtevo Zedinjenih držav se je vprašanje omejitve oboroževanja na morju izdvojilo iz kompetence ženevskih sestankov vseh držav in se pridržalo izključno v reševanju glavnim morskim silam. Amerika stoji na stališču, da ta stvar ne zadeva suhozemskih ali vsaj pretežno suhozemskih držav. Ako se sporazumejo pomorske vesile med sabo — tako sodi Amerika — je stvar s tem rešena tudi za ostale, manjše sile, ki se bodo morale opredeliti glede gospodarstva oceanov. Vseled tega stališča Zedinjenih držav se razpravlja v Ženevi o pomorskem vprašanju le teoretično, dočim so se prava pogajanja o njem vršila prvotno le med Anglijo, Zedinjenimi državami, Japonsko, Francijo in Italijo, pozneje pa celo samo med prvimi tremi, ki imajo največja vojna brodovja.

L. 1927. je sklical prejšnji ameriški predsednik Calvin Coolidge pomorsko konferenco vesilj v Ženevo, ki sta se je na udeležili poleg Zedinjenih držav le Anglija in Japonska. Francija in Italija sta poslali zgolj svoje »opazovalce«. Konferenca se je končala s popolnim polomom.

Amerika je tedaj zahtevala popolno izenačenje z Anglijo ne le po skupni tonazi vseh vrst bojnih ladij, marveč tudi po tonazi posameznih tipov brodov in topovskih kalibrov. Zlasti se je upirala angleški zahtevi po večjem številu lahkih križark, ki jih rabi Anglija za varstvo morskih potov in svojega ogromnega kolonialnega cesarstva. Po mnemju britske admiraltete bi popolno številčno in tonazno izenačenje, kot ga je terjala Amerika, značilo v praksi premoč Zedinjenih držav nad Veliko Britanijo, to pa zato, ker Amerika nima čuvati toliko obal po vseh delih sveta kot Anglija, marveč so njene prave potrebe omejene le na obrambo domače obale. Zato bi mogle Zedinjene države v danem trenutku skoncitrirati večje pomorske boje sile na poljubni točki nego britska admiralteta, ki bi morala pustiti velik del svojih brodov, da čuvajo daljna morja in kontinente. Na ta način bi bila izgubljena ne le sedanja dejanska enakost obeh anglosaških sil, marveč bi postale Zedinjene države nova, izključna vladarica morja, kakor je bila od poraza španske »velike armade« pa do nedavno Anglija.

Niti Zedinjene države niti Velika Britanija nista hoteli popustiti v tem kardinalnem vprašanju. Washington je tudi dokaj hladno odklonil lanske francosko-angleški načrt pomorskega kompromisa in je začel izvajati svoj orjaški oborožitveni program na morju. Že se je zdelo, da pride med Anglijo in Ameriko do oboroževalne tekme, kakršne se ni videl svet. Narodi so se zgrozili nad strahotno perspektivo bodočnosti.

Tem pomembnejša, tem tolažilnejša je tedaj izjava, ki jo je podal v imenu svoje vlade ameriški delgat Gibson o vprašanju pomorske razorožitve na sedanjih pripravljanih konferenci v Ženevi. Gibson je povdaril, da je Amerika voljna začeti nova pogajanja na temelju svoječasnega francoskega kompromisnega predloga, po katerem bi smele posamezne države zvečati število nekaterih vrst ladij, a bi zato morale primerno zmanjšati število drugih tipov bojnih brodov. Gibson je izrecno naglasil, da se je izčrpno posvetoval o stvari z novim predsednikom Hooverjem, ki iskreno želi mir in sporazum.

Cepprav sprejema Amerika francoski kompromisni predlog le kot diskuzijsko bazo, se mora priznati, da je sedaj prebit in da je močno upravičeno upanje v zblizanje med ameriško in angleško tezo in s tem v končni uspeh novih pogajanj za omejitve in znižanje pomorskega oboroževanja. Ustavila bi se strahotna oboroževalna tekma na morju, dosežen bi bil prvi predpogoj za uspeh razorožitvenih prizadevanj na kopnem in v zraku.

Sveda se nikakor ne gre udajati prezagledu optimizmu. Zadržati je treba pričanje, da so se z ameriškim predlogom zopet odprla vrata k miru in pogajanjem o problemu, ki se je po celotno pomorske konference treh in francosko - angleškega pomorskega kompromisa zdel nerešljiv.

Bolgarska vlada se izmotava

Šele na ponovno demaršo in intervencijo je sinoči podala odgovor — Odmev v diplomatskih krogih

Beograd, 24. aprila. p. Danes dopoldne je jugoslovanski poslanik v Sofiji Ljuba Nešić na podlagi instrukcij, ki jih je sinoči prejel od jugoslovanske vlade, ponovno obiskal bolgarskega ministra zunanjih del Burova. Jugoslovanski poslanik je zaprosil za odgovor bolgarske vlade na demaršo, ki jo je izvršil tekom včerajšnjega dne. Bolgarski minister zunanjih del Burov je vzel izjavo poslanika Nešića k znanju in ga zagotovil, da bo nemudoma obvestil ministrski svet in mu še tekom današnjega dne sporočil odgovor bolgarske vlade.

Beograd, 24. aprila. ČOb 18. je došel odgovor bolgarske vlade na naknadni korak, ki ga je dopoldne napravil poslanik Nešić pri sofijski vladi. O vsebini odgovora bo izdan vladni komunik.

Beograd, 24. aprila. p. Kakor poročajo nocojšnji listi, se v sofijskih diplomatskih krogih odkrito priznava, da je bilo postopanje bolgarske vlade glede demonstracij, ki so bile prirejene ob sprejemu hrvatskega odvetnika dr. Pavelića in njegovega tajnika, dokaj neloyalno in da je bolgarska vlada igrala dvoilično vlogo. Doznava se, da je neugodna kritika diplomatskih krogov v Sofiji prišla do ušes ministra zunanjih del Burova, ki da je nato v privatnem krogu izjavil, da njega osebno ne zadene noben očitke, ker vztraja na dosedanjih politiki lojalnega urejevanja in stabiliziranja dobrih odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo. V podkrepitev te svoje izjave je Burov navajal, da on osebno ni sodeloval ne pri pripravah ne pri samih manifestacijah za dr. Pavelića in njegovega tajnika.

Iz Pariza poroča »Politika«: Incident, ki se je prigodil ob sprejemu hrvatskih emigrantov dr. Pavelića in Perčeca na bolgarski meji in kasneje v Sofiji, ocenjujejo tukajšnji diplomatski in politični krogi povsem mirno. Smatrajo pa, da je bilo postopanje oficijelnih bolgarskih krogov skrajno netaktno in da bi se bila morala bolgarska vlada javno zavarovati in odkloniti akcijo, čije ost je bila naperjena proti sosodni Jugoslaviji. Netaktno postopanje Bolgarske je še toliko bolj nerazumljivo, ker je njena vlada poslednje čase opetovano naglašala, da bo skušala vzpostaviti z Jugoslavijo lojalne in celo prijateljske sosedne odnose.

Dr. Pavelić obtožen zaradi veleizdaje

Včeraj je državni pravdnik izročil obtožnico državnemu sodišču — Zakon predpisuje smrtno kazen ali 20letno ječo

Beograd, 24. aprila. p. Državni pravdnik državnega sodišča za zaščito države dr. Učović je v smislu včerajšnje konferenc s podpredsednikom tega sodišča sestavil obtožnico proti dr. Paveliću in njegovemu tajniku novinarju Perčecu ter jo izročil predsedstvu sodišča v nadaljnjo postopanje. Obtožnica kvalificira dejanje dr. Pavelića kot zločin po paragrafu 1. zakona o zaščiti države, točka 1 do 5, v zvezi z zločinom veleizdaje po paragrafu 87 b srbskega kazenskega zakonika. Sodišče bo že jutri razpravljalo o obtožbi. Trdi se, da se bo preiskava in razprava proti obema obtožencema vršila v najkrajšem času v njihli odsotnosti.

Določbe zakona o zaščiti države, na katere se nanaša obtožnica, se glase:

Za hudodelstvo po kazenskem zakonu se smatrajo tudi ta-le dejanja:

Člen 1. 1. Pisanje, izdajanje, tiskanje, razširjanje knjiž. novin, plakatov ali objav, ki merijo na to, da se kdo naščuva na nasilje zoper državna oblastva, in vobče, da se ogroža javni mir ali spravi v nevarnost javni red. To velja tudi za vsako pismeno ali ustno prozajanje ali nazovarjanje drugih, da je treba izpremeniti politični ali socialni red v državi s hudodelstvom, nasiljem ali s kakršnimkoli terorizmom.

2. Organiziranje, podpiranje društva, ali pristop k takemu, ki bi imelo za namen propagando komunizma, anarhizma, terorizma, ali društva za nezakonito prilastitev oblasti, kakor sploh vse, kar je navedeno v prednji točki.

Podaljšanje zavezniških pogodb Male antante

Zavezniške pogodbe, ki potečejo meseca junija, bodo z malimi spremembami podaljšane na prihodnjem zasedanju v Beogradu

Beograd, 24. aprila. Č. Junija poteče rok zavezniških pogodb, sklenjenih med državami Male antante. Kakor se doznava iz zanesljivega vira, se bodo pogodbe z neznatnimi tehničnimi izpremembami podaljšale. V tej smeri se že vodijo v Bukarešti razgovori med českoslovaškim in jugoslovanskim poslanikom na eni strani ter romunskim zunanjim ministrom Mironescom na drugi strani. Ako vesti ne varajo, se bodo nove zavezniške pogodbe podpisale v Beogradu ali Zagrebu o priliki prihodnjega zasedanja Male antante.

Sezonski krediti Narodne banke

Za 11. maja je sklicana seja širšega upravnega odbora — Splošna revizija kreditov

Beograd, 24. aprila. p. Upravni odbor Narodne banke je razpravljal na svoji sinočnji seji o sezonskih kreditih. Ker je to vprašanje velikega pomena za vse naše gospodarstvo, je upravni odbor sklenil, da postavi vprašanje sezonskih kreditov na dnevni red seje širšega upravnega odbora Narodne banke. Ta seja je sklicana za 11. maj ob 9. dopoldne. Na tej seji se bo razpravljalo o sezonskih kreditih s širšega vidika in bo padla odločitev tudi o sezonskih kreditih, čijih povračilo zapade koncem maja. Na tej seji se bo razpravljalo tudi o splošni reviziji kreditov in skopalo o novih osnovah podeljevanja kreditov pri Narodni banki.

Razdelitev dobička razredne loterije

Beograd, 24. aprila p. Minister poljedelstva dr. Frančez je imel danes konferenco s predstavniki razredne loterije. Na konferenci se je razpravljalo o razdelitvi čiste dobička poslednjega razreda. Zatem je minister poljedelstva ugotovil s predstavniki razredne loterije podrobnosti o sodelovanju razredne loterije pri vpisu delnic novoustanovljene Agrarne banke.

Razpis francoskih stipendij

Zagreb, 24. aprila p. Francoski konzulat objavlja, da je francoska vlada, kakor vsako leto, tudi letos razpisala več stipendij za jugoslovanske dijake, ki so dovršili domače visoke šole in žele nadaljevati študij na francoskih zavodih. Tozadevne prošnje je vlagati preko pristojnih šolskih oblasti na ministrstvo prosvete. Interesenti morajo predložiti prošnje opremljene s dokazili dosedanjega študija in osebnimi dokumenti, najkasneje do 30. aprila.

Razorožitvena konferenca za zračno vojno

Predlog za prepoved metanja bomb na nezaščiten mesta je propadel — Konferenca dostavlja platonično ugotovitev, da s tem ne pooblašča nikogar k takemu načinu vojskovanja

Ženeva, 24. aprila s. Pripravljalni odbor razorožitvene konference, je danes zaključil razpravo poglavja o kemični vojni ter obravnaval nemški predlog za splošno prepoved metanja bomb. Že iz poteča dosedanjih razgovorov je bilo razvidno, da ta predlog v odboru ne bo dobil večine. Glede izida obeh tajnih sej odbora, glede vprašanja kemične vojne je prečital predsednik splošno sliko, na katero so navzoči pristali brez nadaljne debate. Po tej izidi bi prepoved uporabe strupenih plinov in sličnih bojnih sredstev zavisla od medsebojnih klavzul in bo zaradi tega omejena samo na države, ki bodo tako obveznost prevzele. Splošna pa bo prepoved bakteriološke vojne. Predlog Rusije, Švedske, Nizozemske in Nemčije glede splošne prepovedi metanja bomb za vse vrste letal je utemeljeval grof Bernstorff s tem, da pomeni metanje bomb neposredno nevarnost za nezaščiteni civilni prebivalstvo in povzroči lahko stranske posledice mestom, ki se ne morejo braniti. Že na enem izmed redkih zasiedanj so belgijski delegati predložili lasno sliko posledic takih napadov. Bombni napad na Pariz, Berlin ali London bi stal v par urah pol milijona človeških žrtve. Z modernim razvojem avijatičke bo postala ta strašna

vojna še hušja. Z druge strani je vojaški pododbor že pred letom dni priznal, da so letala z bombami eno izmed najvažnejših orožij za napadanje. Razorožitvena konferenca pa zaseda ravno zaradi tega, da bi onemogočila vsak napad. Nato je bil predlog v poimenskem glasovanju proti glasovom Nizozemske, Švedske, Kitajske, Rusije in Nemčije odklonjen. V dodatnem glasovanju se je enodušno ugotovilo, da se s odklonitvijo nikakor ne daje pooblastitve za zračne napade na civilno prebivalstvo.

Ženeva, 24. aprila p. Predstavnik Francije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske in Grčije v komisiji za razorožitev so imeli sinoči v hotelu Bergues krajšo konferenco, na kateri so razpravljali o razorožitvenem predlogu ameriškega delegata Gibsona. Zatem so razpravljali o delu razorožitvene komisije. Sklenjeno je bilo, da predložijo posamezni delegati ameriški predlog svojim vladam v oceno in odločitev in da počakajo na podrobna navodila svojih vlad.

Po tej konferenci je imel francoski delegat Massigli sestanek s predstavnikom Anglije, Cusheadunom zavoljo proučitve razorožitvenega predloga ameriške vlade.

Važna faza v razvoju sovjetske Rusije

Kongres v Kremlju bo določil nove smernice za politiko napram kmetom — Stalin si pomišlja nastopiti proti desničarjem

Moskva, 24. aprila a. V Kremlju je pričel zasedati včeraj XVI. kongres komunistične stranke Rusije, ki se ga udeležuje nad 300 delegatov s pravom glasovanja in okoli 600 s pravom posvetovalnega glasu. Na dnevnem redu je odobritev in razprava o novem petletnem Stalinovem načrtu za industrializacijo Rusije, dalje vprašanje pomoči poljedelski panogi in določitev politike napram kmetom. Predmet razprav bo tudi čiščenje v komunistični stranki, v kateri so pričeli dvigati glavo desničarsko in konservativno razpoloženi elementi. Splošno se pričakuje, da bo Stalin poskusil izriniti iz političnega biroja predstavitelje desničarskih oportunistov Tomskega in Buharinskega. Po mnemju poznavalcev razmer v ruski komunistični stranki razpolaga Stalin s dovolj jako večino za sleherni korak, ki bi bil naperjen tako proti desničarskim kakor levičarskim elementom v stranki, ki poskušajo vplivati z nedovoljenimi sredstvi

na razvoj komunističnega režima v Rusiji. Zanimivo je pri tem to, da trdijo predstavniki desničarjev in levičarjev, da sloni Stalinova večina le na bajonetih GPU, ki stoji vsa za Stalinovim nasilnim in po diktaturi oseb stremecim režimom.

Moskva, 24. aprila d. Na zasedanju XVI. kongresa komunistične stranke Rusije se je izkazalo, da tajnik političnega biroja Stalin še ne misli povzpeti proti voditeljsma desničarjev Buharinu in Tomskemu nikakih korakov. Zaradi tega bosta ostala oba še nadalje člana političnega biroja. Na ta način se je izognil Stalin obračunu in merjenju moči med pristajali centra in desničarskimi konservativci. Glavni pomen tega sklepa je v tem, ker se je izkazalo, da se Stalin očitno pomišlja nastopiti proti konservativcem s istimi sredstvi, kakor jih je uporabil proti levičarskim pristajem izgnanega voditelja Trockega.

Važna konferenca o pravilniku k novemu trošarinskemu zakonu

Pravilnik bo predvideval po dosedanjih zagotovitvah važne olajšave za vinogradnike in vinske trgovce odnosno gostilničarje

Beograd, 24. aprila p. Včeraj in danes so se vršile v ministrstvu financ konference glede pravilnika k novemu trošarinskemu zakonu. Konferencam so prisostvovali kot zastopniki slovenskih vinskih producentov g. Lovro Petrovar kot odposlanec vinskih trgovcev g. Klotar Bouvier ter kot zastopnika srbskih vinskih producentov, trgovcev in silvarjev g. Neski iz Beograda in Bruno Mozer iz Zemuna.

Tekom obeh konferenc, ki so trajale nad 4. ure, je pokazal pomočnik ministra financ g. Gospodnetić veliko razumevanje za iznežene težnje in zahteve delegacije. O. Gospodnetić je obljubil, da bo predlagal ministru financ naslednje olajšave:

1) Vino pride pod kontrolo, čim zapusti producenta, a trošarino se plačuje o priliki vketanja v kleti kupca, trgovca ali gostilničarja (pri prehodu v druge roke).

2) Trgovci z obratom preko 1000 hl dobe svobodna skladišča, do katerih imajo dostop samo kontrolni organi. Zakonito dopuščene manipulacije se smejo vršiti v svobodnih skladiščih brez predhodne prijave.

3) Transportom bo priznan mesečno poldrugodstotni kato, na ime sušenja pa polodstotni odpis. Vinski mošt bo podvržen le kontroli. V zapisnik se vpiše samo količina čistega vina. Pri plačevanju trošarine od vina, ki bo spuščeno iz svobodnega skladišča v promet, bodo dovoljeni primerni krediti z bančno garancijo. Za trošarino od vina v svobodnih skladiščih ne bo treba zalagati drugega jamstva kakor blago samo.

4) Na zaloge vina in žganja, ki so bile popisane 15. aprila, bodo dovoljeni onim interesentom, ki razpolagajo s svobodnimi skladišči, krediti na ta način da na prošnjo lahko plačajo trošarino v obrokih do 1. januarja 1930.

5) O. Gospodnetić je obljubil, da bo predlagal ministru financ, naj se pri pošilkah preko 5 hl izterjuje trošarina ne od pošiljatelja, temveč od sprejemnika, vendar pa le v primeru, da pošlje trgovec blago po železnici.

6) Ako je lastnik svobodnega skladišča obenem posestnik vinograda, kjer vketuje v lastni kleti svoje proizvode, je ta klet le pod kontrolo in se ne smatra za svobodno skladišče, za katero je treba plačati trošarino.

Deputacija je zatem zahtevala, naj bi se trošarina na žganje znižala na ta način, da bi bila za trgovca na veliko letvica alkohole stopnje priradnega žganja toliko, kakor znaša alkoholna stornja špirita. Deputacija je protestirala proti temu, da se v državi, ki ima mnogo producentov priradnega žganja, daje prednost špiritu. Nabav-

Zahteve hercegovskih vinogradnikov

Sarajevo, 24. aprila. n. Občinski svet v Mostarju je sklenil, da se predloži poljedelskemu ministru prošnja za zahtevo, da se Hercegovina kakor otok Brač proglaši v korist vinogradnikov za zaprti ozemlje. Hercegovinski vinogradniki zahtevajo, da bi bili oproščeni pri izvozu vina državne trošarine v znesku 1000 Din za vagon in 500 Din samoupravne trošarine. Zahtevo utemeljujejo s tem, da hercegovinski vinogradi mnogo trpe zaradi trne uši.

Zanimanje angleških finančnikov za Jugoslavijo

Beograd, 24. aprila. p. Iz Londona poročajo, da se je tjakaj povrnil naš londonski poslanik Djurić. Po svojem prihodu je stopil v stike z uglednimi predstavniki visoke finance. Konferenca našega londonskega poslanika so v zvezi z velikim zanimanjem, ki ga v poslednjem času kažejo ugledne londonske denarne skupine za našo državo. Londonski finančniki so prejeti o naši državi in njenem sedanjem gospodarskem položaju povsem ugodne informacije in so voljni stopiti z našo državo v tesnejše finančne stike.

Investicijsko posojilo beogradske občine

Paris, 24. aprila. p. V tukajšnjih finančnih krogih se je zadnje dni pojavil predlog o velikem posojilu, ki se namerava ponuditi prestolnici SHS Beogradu. Posojilo bo dano za daljši rok in bo služilo dokončanju velikih investicijskih gradenj beogradske občine.

Koncentracija ministerijalnih uradov

Beograd, 24. aprila. p. Ministrski predsednik general Pera Živković je danes pregledal vse oddelke ministrstev, ki so se zadnje dni preselili v nova poslopja, odnosno v nove prostore. Izrazil je svoje zadovoljstvo nad koncentracijo uradov, ki sedaj niso več raztreseni po vsem mestu in upa, da bo »vdaj« tudi poslovanje mnogo olajšano in pospešeno.

Ljubljanski proračun definitivno sprejet

Ob navzočnosti kvalificirane večine in sodelovanju občinskih svetnikov iz vseh bivših strank – Senzacionalna razkritja prof. Jarca o poskušeni sabotaži obč. dela
Značilna izjava obč. svet. Rutarja

Ljubljana, 24. aprila.

Razkritja obč. svet. prof. Jarca

V dveh po sedem ur trajajočih sejah je obč. svet. v ponedeljek in torek izvedel generalno debato o računskem zaključku za leto 1928 in o proračunu za leto 1929, ter začel v današnji seji specialno debato. Kmalu po 5. uri je župan dr. Puc otvoril sejo in konstatiral sklepčnost. Pozdravil je občinskega svetnika prof. Jarca, ki je dasiravno še ne popolnoma restavriran od svoje nezgode, prišel na današnjo sejo, da sodeluje pri sklepanju o mestnem gospodarstvu. Živahno odobravanje in ploskanje vseh navzočih občinskih svetnikov je pozdravilo doslejšega občinskega svetnika prof. Jarca.

Kraljev protektorat nad ljubljansko univerzo

Nato je župan dr. Puc sporočil, da je Nj. Vel. kralj odločil, da sprejme protektorat nad našo univerzo in dovolil, da nosi naslov našega najvišjega prosvetnega hrama ime Nj. Vel. kralja. Občinski svet Ljubljanski je globoko hvalil našemu Velikanstvu za ta dokaz naklonjenosti, do naših najvišjih narodnih institucij in idealov. Smatra obenem to naklonjenost za odlikovanje našega mesta in zato Vašemu Velikanstvu hvalno izraža svojo neskončno udanost. Občinski svet je z navdušenim ploskanjem in burnimi živimi klici sprejel predlog g. župana na znanje.

Specijalna debata o proračunu

Nato je župan dr. Puc otvoril specialno debato o proračunu mestnega zaklada za leto 1929. Referent finančnega oddelka

obč. svet. Ivan Tavčar

je poročal, najprej o računskem zaključku za leto 1928, in nato o proračunu. Naglašal je, da je bil proračun v finančnem oddelku sprejet brez vsakega ugovora navzočih članov. Vsi predlogi, ki so bili izneseni od strani članov finančnega oddelka, so se kot likor toliko upoštevali, razen predloga obč. svet. Uratnika o obdavljenju vrednosti zaradi devalvacije hipotek, katerega pa vodi odsek v evidenci. Očitek, da ni bilo tako je torej neresničen. Nato je poročalec pojasnil posebnost postavke proračuna mestnega zaklada, K točki o občinskih davščinah je

predlagal tri nove davke,

in sicer:

1. davek na nezazidane parcele, ki se bo stekal v stanovanjski fond. Izmera davščine znaša za vsak kvadratni meter po 5 Din, odnosno 1 Din, kar je odvisno od lege dotične parcele. Nadalje je predlagal
2. občinsko davščino na zavarovalne police proti požaru, ki znaša 10 odst. od zavarovalne premije. Ta davščina se bo stekala v fond za mestno gasilno brambo.
3. takso za predelavo stanovanjskih prostorov v poslovne lokale. Ta taksa se bo plačala v izmeri 20 Din od vsakega kvadratnega metra. Zato so pa predvidene premije za predelavo poslovnih lokalov v stanovanjske prostore.

Predlagane občinske davščine so proračunene:

Mestna trošarina na	Din 14.282.130
Odškodnina za pobiranje	
drž. trošarina	183.548
Tehtarina	130.000
Uvoznina	4.000.000
Težnina	1.030.000
Tržna pristojbina	105.000
Mestarina	10.000
Gostščina	2.900.000
Kanalna pristojbina	650.000
Portalski davek	30.000
Davščina na prenočišča, ki je znižana od 30 na 15 odst.	400.000
Davek za predelavo stanovanjskih prostorov	100.000
Davek na zavarovalne premije	250.000
Prirastkarina	500.000
Davščina na nezazidane parcele	120.000
Davščina na listke električnih cestnih železnic	370.000
Davščina na vozila	400.000
Občinske takse	350.000
Opominarina	50.000

Din 25.140.678

Občinske doklade na državne davke so proračunene na 7.200.000 Din.

K sklepu svojega poročila je predlagal poročalec finančnega oddelka, naj občinski svet sprejme računski zaključek za leto 1928. In proračun mestnega zaklada za leto 1929 v obliki kakor ga predlaga finančni odsek.

Župan dr. Puc je otvoril debato.

Obč. svet. Likar

naglašja, da je kupna moč konzumenta padla, zaradi tega tudi lanski proračun, sestavljen na bazi gotovega konsuma, ni uspel. Prehrana še vedno ni na tej višini in v takem obsegu, kakor pred vojno. Govornik je proti indirektnim davkom na konzumne predmete, ter zahteva, da se morajo ti davki revidirati. Zato je tudi protiven, da se v letošnjem proračunu navijajo davki za 2 milijona več, nego lansko leto. Zaradi tega ne more glasovati za proračun.

Nato je povzel besedo obč. svet. prof. Jarca. Zaradi boleznosti se ni mogel udeležiti se finančnega oddelka, zato se ne spušta v meritum. Poljsnitelj hoče, zakaj je omogočil sklepčnost občinskega sveta. Prišel sem, je naglasil govornik, da se zavzamem za avtonomijo našega mesta (bravo-klici, ploskanje) in da omogočim, da bo občinski svet s kvalificirano večino sprejel svoj proračun. S tem bodo preprečeni tenzi načrti in intrige, tem bolj, ker so te intrige čisto posebne značaja. Čul sem, da se je od izvestne strani stavila g. županu oferta, naj bi se ustanovila nova grupacija, tako rekoč nova stranka z nekaterimi gospodi iz bivše SLS, pri čemer naj bi se delalo na izključitev g. Korošca. Proti taki miselnosti je napeljena današnja moja navzočnost: Proti komisarjatu za avtonomijo naše bele Ljubljane. (Živahno ploskanje.)

Obč. svet. dr. Rožič je imel včeraj zanimiv govor. Res je: Grunt mora iti na kant, ki menjava svoje gospodarje. Bil sem poslan v to zbornico, da pomagam ustvariti koalicijsko delo. Greh, ki so se tukaj očitali, ne izvirajo iz naše dobe, nego iz prejšnje dobe. G. Ivan Hribar se je v seji obregel ob prejemke delavstva in je našel mnogo slabega v mestnem gospodarstvu. G. Hribar je pozabil, da bo moral občinski svet popraviti njegov regulacijski načrt. Kdo je zidal Tivoli? Kdo je zidal podnesrečni Mestni dom? Kdo je zidal ljudsko kopel, ki je v posmeh? Kdo je oče teh čudovitih zgradb? (Klici: Hribar!) Bodimo vendar vsaj nekaj skromnejši! Uspeh občinske koalicije je bil, da se je dvignil kredit mesta Ljubljane, da Ljubljana dobi v inozemstvu in doma posojila. Ako se je razširila mestna elektrarna, se imamo za razvili lastni korajži, kljub temu, da so diferenciala mnenja izvedencev na tako čuden način. Ob avtobusnem načrtu Vič-Jezica je bila prva sumnja, koliko provizije je vrglo. Danes bodo rekli, da so nas šest, ki nismo hoteli z g. Sernecom, župan ali pa večina podkupila. Mi smo pripravili, da se razširi tramvaj. Pa občinsko posojilo! Bil sem na Dunaju pred Božičem in tam mi je ravnatelj neke banke (ime ravnatelja in banke sta na razpolago), ki je finansirala avstrijska posojila, rekel: »Jugoslavija, danes država, ki se šele razvija, dobiava inozemska posojila za 1 in pol % dražje nego druge države. Obrestna mera, ki ste jo vi dosegli, odgovarja razmeram na denarnem trgu.« Merodajni gospod na vladi se je izrazil, da bi on z obema rokama zagrabil, če bi država pod takimi pogoji dobila posojilo. Danes, ko bo sprejet proračun, bi bilo treba, da stremo starmiselnosti. Prosil bi one, ki so stari politični borci: Kadar bodo prišla na razpravo gospodarska vprašanja, naj pozabijo na politična priljetelstva. In naj vprašajo le svoje vesti. Tako hmo vršili dle poslanstvo, ki nam ga je poveril Nj. Vel. kralj po 6. januarju, ko nam je izročil zastopstvo mesta Ljubljane.

Globok vtis prof. Jarčevega govora

Izvajanje obč. svet. Jarca so napravila na obč. svetnike najgloblji vtis. Njegovo razkritje o ozadju včeraj in danes poskušane sabotaže majhne grupe obč. svetnikov pa je delovalo naravnost senzacionalno. Sedaj se vidi, da so hoteli gotovi ljudje preko občinskega sveta izvesti politično strankarsko intrigo ter angažirati neinteresirane ljudi za interna razračunavanja. Zasluga vseh obč. svetnikov brez razlike mišljenja in nekdajne strankarske orientacije je, da se nakana, ki je bila v direktnem nasprotju z nalogami, poverjenimi obč. svetu od Nj. Vel. kralja, ni posrečila. Zaključnemu apelu prof. Jarca je sledilo živahno odobravanje in ploskanje v celi zbornici.

Proračun sprejet

Ker so se ostali priljubljeni govorniki odpovedali besedi, je župan odredil glasovanje.

Pri glasovanju je obč. svet. Rutar kot pripadnik krščansko-socialnega pokreta prečital

senzacionalno izjavo

Občinska politika bi morala biti izvzeta iz okvirov ozkega strankarskega in imeti pred očmi le dobrobit občanov. Konstatirati moram, da se je morala skvarjenje politike prenesele tudi v to dvorano. Iz debate o proračunu smo delavci obogateli za nekaj neizpodbitnih dejstev. Doživeli smo, da so bivši funkcionarji bivše SLS odobraval in podpirali napade na ljudsko politiko bivše Zveze del. ljudstva, katero je bivša SLS bila proglasila za svojo. Tako postopanje ne odgovarja moralnim pojmom poštene družbe in odločno ga odsojam. S tem pa ne odpravim delovanja nedavne magistratne koalicije. Konstatirati moram nadalje, da se poskušja od nekaterih reakcionarjev uvesti na občinskem magistratu zopet stari okosteni predvojni sistem, ki so ga upeljali ravno ljudje, kakor g. Ivan Hribar. To je nazadnjaški in nesocialni sistem, ki je poznal Ljubljano le kot malomeščansko »dolg vas«. Občina potrebuje življenja, modernega razvoja, predvsem v socialnem pogledu. Zato mora biti naloga nam vse, ki nam je dana v skrb, dobrobit občine in občanov, da se čim prej razmere uredi in da se pod temi vidiki sestavlja tudi proračun. Sedajni proračun ne ustreza dovolj mojim nazorom, zato bom kot krščanski socialist glasoval proti.

Glasovanje

Župan je nato ugotovil, da je prisotnih 33 obč. svetnikov in je torej navzoča kvalificirana, dvotretjinska večina. Opravičila sta odstopnost obč. svet. Urban in dr. Gosar, abstinentirali pa so se od dela obč. svet. inž. Sernec, I. Hribar, Jeglič, dr. Jerič,

Babovec, Otup, dr. Ravnišar, Meza, Krivna, Osana, dr. Puntar, dr. Rožič in Musar. Računski zaključek za leto 1928 in proračun mestnega zaklada sta bila nato sprejeta s 26 proti 6 glasovom.

Ravno tako so bila, deloma soglasno, odobrena poročila in računski zaključki o 6% obligacijskem posojilu, o meščanski in o amortizacijskem zakladu mestnega loterijskega posojila in o mestnih podjetjih.

Na kontu seje je obč. svet. Tavčar opozarjal, da je danes ljubljanski patron sv. Jurij. Obč. svet ga je dobro proslavil: odbil je napade na občinsko avtonomijo in manifestiral je za pošteno in redno delo. Govornik je opozoril tudi na to, da je danes

obletnica obiska zastopnikov zlate Prage

ter predlagal, da se pošlje praškemu županu pozdravni telegram, kar je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem.

Z zahvalo obč. svetnikom za poštreno delo je župan ob 20. zaključil proračunsko zasedanje.

Novi komandant dravske brigade

Beograd, 24. aprila. p. Kralj je danes na predlog ministra vojske in mornarice podpisal ukaz o imenovanjih v vojski in mornarici. Med drugimi je imenovan za komandanta dravske pešadijske brigade brigadni general Živko Stanislavjevič, doslej načelnik oddelka glavnega generalnega štaba.

Zakon o državnih cestah Včerašnja seja VZS

Beograd, 24. aprila. p. Danes popoldne se je vršila seja Vrhovnega zakonodajnega sveta, ki je nadaljeval s proučevanjem zakonskih predlogov posameznih ministrstev. O seji je bil zvečer izdan naslednji komunikat:

»Vrhovni zakonodajni svet je imel danes popoldne od 3. in pol do 7. sejo. Razpravljal je o zakonskem načrtu o državnih cestah. Seji je prisostvoval v imenu ministrstva za javna dela načelnik tega ministrstva Trifunović. Razprava o tem zakonskem predlogu je bila na današnji seji končana. Prihodnja seja se bo vršila 26. aprila z dnevnim redom: razprava o zakonskem načrtu o nedržavnih cestah.

Kakor izve vaš poročevalec, je Vrhovni zakonodajni svet odobril zakonski načrt o državnih cestah v malone neizpremenjeni obliki, kakor je bil predložen od ministrstva za javna dela.

Jutri odpade seja Vrhovnega zakonodajnega sveta. Popoldne se vrši sešestanek med trojico članov Vrhovnega zakonodajnega sveta in načelniki ministrstev javnih del. V razpravi bo zakonski osnutek o nedržavnih cestah.

Dr. Štampar se je vrnil iz Nemčije

Beograd, 24. aprila. p. Iz Nemčije se je vrnil načelnik higijenskega oddelka ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje dr. Andrija Štampar. Načelnik Štampar je imel v Nemčiji večje število predavanj o zdravstvenih in higijenskih ustanovah ter o higijenski politiki v naši državi. Hkratu je dr. Štampar proučeval najmodernejša higijenska in zdravstvena stremjenja v Nemčiji.

Izseljeniški problem

Beograd, 24. aprila. p. V kabinetu ministra za socialno politiko se je vršila konferenca, ki so ji prisostvovali ministri za socialno politiko dr. Mate Drinković, naš dosedajni poslanik v Buenos Airesu Grisono, šef izseljeniškega oddelka ter šef kabineta dr. Batom. Na seji se je razpravljalo o okolnostih, pod katerimi se zadnje čase vrši izseljevanje naših državljanov v Južno Ameriko in posebej v neke zdravstveno malone popolnoma okužene pokrajine Argentine. Sklenjeno je bilo ukreniti vse potrebno, da se izseljevanje v take pokrajine popolnoma prepreči in da se odpomore izseljenikom, ki so zašli v bedo.

Sprejemi pri poljedelskem ministru

Beograd, 24. aprila. Kabinet ministra za poljedelstvo objavlja, da bo sprejemal ministri občinstvo vsak delavnik od 12. do 13. ure.

Poslanik Gallij pri dr. Kumanudiju

Beograd, 24. aprila. p. Danes je bila opazna dolga konferenca med italijanskim poslanikom v Beogradu Gallijem in namestnikom ministra zunanjih del dr. Kostom Kumanudijem. O konferenci ni bilo izdano za javnost nikakoli poročilo.

Gradnja delavskih stanovanj v Sarajevu

Sarajevo, 24. aprila. n. Sarajevska borza dela je razpisala zidarska dela za gradnjo 60 delavskih stanovanj, ker je ministarstvo za socialno politiko dalo borzi na razpolago kredit 4 milijonov Din. Mestna občina sama je tudi dovolila borzi iz svojih sredstev kredit 4 milijonov Din. Stanovanja prično graditi že meseca maja.

Pred zanimivo razpravo v Beogradu

Proces proti gen. dir. Stamenkoviću in tovarišem

Beograd, 24. aprila. p. Preiskava proti bivšemu generalnemu direktorju ministrstva za šume in rudnike Stamenkoviću in njegovim tovarišem je završena. Minister za šume in rudnike inž. Radivojevič je zahteval od državnega sveta dovoljenje, da vloži obtožbo in da se izvede postopanje. Državni svet je tej zahtevi ugodil. Za razpravo proti direktorju Stamenkoviću in njegovim tovarišem vlada v beograjski javnosti ogromno zanimanje. Obtoženi Stamenković, ki je bil še od ustanovitve naše države siromašen človek in brez premoženja, spada sedaj med najbogatejše beograjske rentnike.

Razprava zoper Suniča zaključena

Razsodba bo objavljena šele 1. maja — Državni pravdnik zahteva smrtno kazen, branitelji pa oprostitev

Zagreb, 24. aprila. n. Danes ob 9. popoldne se je nadaljevala razprava proti Suniču. Razprava je bila danes končana. Sodba bo izrečena šele prihodnjo sredo 1. maja ob 11. popoldne. Ker je bilo zasliševanje prič že včeraj zaključeno, je bila današnja razprava posvečena zgolj govorom državnega pravdnika in braniteljev.

Državni pravdnik dr. Ružić je govoril dve uri ter je med drugim izjavil, da vztraja pri obtožbi, ker je razprava dokazala, da je obtoženi Jošip Sunič storil dejanje z namenom in voljo, da ubije Ristovića. Zagovor, da je Sunič izvršil v afektu, oziroma v duševni zmedenosti in neprisrčnosti, je absolutno neutemeljen. Obtožene je popolnoma miren in normalen človek, ker je pokazala tudi razprava. To kaže tudi njegovo priznanje takoj po aretaciji. Svoj govor je zaključil z besedami: Gospodje sodniki! Sklenite sodbo, ki ne bo zadovoljila morda mene, ne morda braniteljev in obtožena, marveč sodite po svojem prepričanju in vesti, izrečite sodbo, ki bo zadovoljila zakon in pravico.

Prvi branitelj dr. Driljevič je v dvurnem govoru najprej očitil politične prilike, ki so vladale v državi pred prihodom Ristovića v Zagreb. Povdarja, da Ristović ni bil priznan ali znan novinar, kakor to omenja obtožnica. Za njega se pred 20. junijem sploh ni vedelo. Za svoje članke je bil plačan. Javno je v svojem listu »Jedinstvo« pozival na umor. Ristović je bil kanal, iz katerega so vodili revolverski strelji. Ko je Ristović prišel v Zagreb, je bilo takoj povsem jasno, da pomenja njegova prisotnost v Zagrebu nevarnost za Stpjana Radića. Stremljenje javnosti, zlasti hrvaške omladine je šlo za tem, da brani in štiti Stpjana Radića. Niti drugi niti Sunič niso mogli verjeti, da bi mogla policija Ristovića zadržati od njegove nakane,

da ubije Stpjana Radića. Vsi so verovali, da je nevarnost za Stpjana Radića neposredna, zato so imeli pravico nujne samoobrambe. Tako se ima tudi dejanje Suničevega kvalificirati. Bil je čin samoobrambe. Dalje povdarja, kako je obtoženi Sunič opozarjal na nevarnost stražo pred Radićevim vilo, češ da se Ristović nahaja v Zagrebu in kako je bil opozarjal na nevarnost stražo pred Grand-hotelom, kjer je stanoval Svetozar Pribežević. Ko je obtožene pozneje ponovil zopet videl Ristovića na svobodi in je vedel, da je bil prej odvoden na policijo, je izgubil prisotnost duha in je začel streljati v Ristovića. Predlaga, da sodišče Suniča oprosti.

Popoldanska razprava je bila izpolnjena z govori braniteljev dr. Budaka in dr. Pernarja, ki sta v bistvu navajala v oprostitev obtožena slične okoliščine. Povdarjala sta, da je Sunič delal v prepričanju, da mora rešiti življenje Stpjana Radića, ki je bilo ogroženo. Gre torej za čin po § 2. glede nujne obrambe in zato tudi ona predlaga, da se Sunič oprosti.

Med govorom dr. Pernarja je prišlo do malega incidenta. Ko je dr. Pernar začel podrobno opisovati politične razmere pred umorom in pozneje, ga je predsednik sodišča ukoril ter pozval, da se držijo izključno le stvari same. Po končanih govorih je predsednik vprašal obtožena, ali ima še kaj povedati v svojo obrambo. Sunič je potegnil iz žepa svojo beležnico in izjavil, da obžaluje čin kot tak, ker je ubil človeka, nato pa je začel govoriti o političnih stremjenjih hrvaške omladine. Ko je predsednik opomnil, da to ni v nikakoli zvezi z njegovo obrambo, je Sunič takoj prenehal govoriti, nakar je bila današnja razprava končana. Sodba bo razglašena, kakor smo vrodoma omenili, 1. maja.

Neresnične vesti o demontaži socialne zakonodaje v Jugoslaviji

Značilne ugotovitve šefa socialnega oddelka mednarodnega urada za delo o neresničnih vesteh v inozemskem tisku

Beograd, 24. aprila. p. Tujak se je mudil več dni šef oddelka za socialno zavarovanje mednarodnega urada za delo g. Tissier, ki se je mesec dni mudil v Atenah skupno s šefom higijenske sekcije mednarodnega urada za delo dr. Reismanom. Grška vlada pripravlja namreč kompletan zakonik socialne zakonodaje in je hotela pred uzakojenjem sestavljati načrtov slišati mnenje mednarodnih strokovnjakov. G. Tissier in dr. Reisman sta hotela izkoristiti to priliko, da se seznanita tudi z našimi socialnimi zakoni in ustanovami, zlasti pa onimi ustanovami, ki se nanašajo na socialno zavarovanje. Zaradi sestanka higijenskega odbora Društva narodov je moral dr. Reisman odpotovati iz Aten direktno v Zenevo. G. Tissier pa je ostal tri dni v Beogradu in si je ogledal vse ustanove okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Nocoj je odpotoval v Zagreb, kjer bo ostal približno dva dni.

Včeraj je posetil tudi ministra socialne politike dr. Drinkovića, kateremu je sporočil pozdrave direktorja mednarodnega urada dela Alberta Thomasa. Pri tej priliki se je zlasti zanimal za revizijo socialne zakonodaje pri nas in o možnosti ratifikacije onih mednarodnih konvencij, ki so bile že davno sprejete, ki pa jih naša država doslej še ni ratificirala. Minister socialne politike ga je informiral v tem smislu, da bo ratifikacija vseh teh konvencij izvršena v najkrajšem času ter bo že v prihodnjih dneh predloženih v ratifikacijo 7 do 8 mednarodnih konvencij, tičejočih se socialnih vprašanj. G. Tissier je izrazil svoje zadovoljstvo, da bo lahko g. Albert Thomas razpršil dvome in ovrgel vesti, ki so razširjene v inozemskem tisku, da je sedanja vlada reakcionarna in da se ne briga za delavske potrebe ter da zanemarljivo mednarodne obveznosti, ki jih je prevzela. Tekom svojega bivanja v Beogradu se je na lastne oči prepričal, da o kakoli demontaži socialne zakonodaje ni niti govora, marveč da so vse te vesti neresnične in da naša Jugoslavija, kakor malokatera država, striktno izvršuje vse dolžnosti, ki jih nalagajo razne mednarodne konvencije.

Delavsko zavarovanje

Beograd, 24. aprila. p. Minister za socialno politiko je spredel generalnega direktorja osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, dr. Glasierja. Na konferenci so bila proučevana razna vprašanja socialnega zavarovanja, kakor tudi stališča, ki jih napravam tem vprašanjem zavzemajo delomaške organizacije in delodajalci. Končno je minister za socialno politiko dr. Drinković pretresal z generalnim direktorjem dr. Glasierjem vprašanje preureditve uprave osrednjega urada kakor tudi ostalih okrožnih uradov.

Avstrijski krizi ni konca

Dunaj, 24. aprila. g. Kandidatura dr. Mittelbergerja za mesto kancelarja je odpravljena. Landbund je na popoldanski seji odklonil to kandidacijo iz načelnih razlogov. V parlamentu se zatrjuje, da so krščanski socialci sedaj odločeni postaviti manjšinsko vlado in sicer brez ozira na Velenec in Landbund. V krščansko socialnih krogih računajo strem, da jih bodo v onih vprašanjih, glede katerih je prišlo že do sporazuma v parlamentu podpirali socialni demokrati. Kdo bo novi kandidat krščansosocialne stranke, še ni znano.

Tudi v Rumuniji prepovedane 1-majske proslave

Bukarešta, 24. aprila. p. Notranje ministvo je prepovedalo za 1. maj vse običajne proslave, povorke in manifestacije. Dovoljena so po predhodnem odobrenju pristojnih oblasti samo zborovanja v zaprtih prostorih.

Po razbitju reparacijske konference

Pariz, 24. aprila. a. Vprašanje reparacijske konference se nahaja na mrtvi točki. Vrše pa se še privatni razgovori med posameznimi delegacijami, o katerih vsebini pa ni mogoče zvedeti ničesar točnejšega.

Polet „Grofa Zeppelina“

Friedrichshafen, 24. aprila. Včeraj popoldne je odprl ob 1.32 zrakoplov »Grof Zeppelin« na svojo drugo vožnjo nad Sredozemskim morjem. Zrakoplov vodi zopet kapetan dr. Eckener. Vsi prostori za potnike so oddani, največ je stala vožnja 200 dolarjev. Večina potnikov je Avstrijci. Zrakoplov je letel v smeri proti Maršillesu in je bil ob 16. nad Chalon-sur-Saone. Od tu je plul v jugozapadni smeri preko Perpignana in Alicanta na Gibraltar.

Lisabona, 24. aprila. a. Ob 8. ponoči je bil »Grof Zeppelin« zapezan nad Coruno ter je plul v južni smeri ob špansko-portugalski morski obali. Ob 10.30 je preplul glavno mesto Portugalske Lisabono, kjer je napravil več krožnih poletov nad mestom. Zrakoplov je pozdravila eskadrilja portugalskih vojnih letal, ki ga sedaj spremljajo proti španski meji.

Lov za zračnimi rekordi

London, 24. aprila. a. Dva angleška vojska letelca sta davi ob 11. uri startala z letališča Cranwell z orjaškim letalom, ki je imelo na krovu 1000 galonov bencina. Letalca nameravata vreči distančni svetovni rekord z letali. Polet je usmerjen proti Indiji. Letalo je smotljivo in posebej zgrajeno za ta polet.

G. Mies pride najbrže v Ljubljano

Dunaj, 24. aprila. g. Vašemu dopisniku je izjavil nogometni sodnik Mies, ki je bil, kakor znano, predlagan, da sodi prvenstveno tekmo Primorje: Ilirija, naslednje:

Zelo sem bil vzradoščen, ko sem dobil povabilo, naj pridem v Ljubljano. Zelo se veselim, da mi je dana prilika, da posetim in spoznam to mesto. Po možnosti bom sledil temu povabilu, vendar pa to ni odvisno samo od mene, ker ima izreči svojo besedo še kolegi nogometni sodniki. Nameravam v soboto jutri odpotovati v Ljubljano, kamor bom prispel zvečer. Zalibog bom moral Ljubljano že zapustiti v nedeljo zvečer, ker moram v ponedeljek zopet nastopiti svojo službo.

Pomlad in snežni viharji v Nemčiji

Berlin, 24. aprila. a. Dočim poročila iz Južne Nemčije, da je prišlo drevje cvesti, vlada v goratem delu Srednje Nemčije in v severni Nemčiji še huda zima. Na Snežki so davi beležili 14 stopinj mraza. Povsod leži nov sneg, ki sega skoraj v doline. V Berlinu in ob oboji vzhodnega morja so danes ponovno divjali snežni mežugi; temperatura je znašala 2 do 3 stopinj nad ničlo. Kakor napovedujejo vremenske postaje, se ni pričakovati spremembe na boljše.

Gozdni požari v Franciji

Pariz, 24. aprila. a. V bližini Rheimsa in Epernayja so pogoreli veliki gozdni kompleksi. Požar je nastal zaradi neprevidnosti poljedelcev, ki so grabili seno.

Nesreča pri francoskih vojaških vajah

Epinal, 24. aprila. d. Pri vajah balonskega bataliona se je nenadoma iztrgal iz rok opazovalni zrakoplov. Ker je bil sunek močen in povsem nepričakovano, je ostalo v mrežah zrakoplova nekaj vojakov, ki so padli v večje višine na tla. Pri tem se je en vo

Naši kraji in ljudje

Kralj botruje 21. otroku

St. Janž, 24. aprila
Družino posestnika Alojzija Beca na Kamnici v šentjanški občini na Dolenskem je Bog blagoslovil z vso svojo desnico. Pri izredno obilnem družinskem blagoslovu pa bo posestnik Beca in njegovi dobri ženki naklonjena tudi ta čast, da bo kralj botroval njemu ena in dvajsetemu otroku.

Rodil se je 21. otroček dne 28. februarja. Vložena je bila glede kraljevega kumovanja prošnja na dvorni maršalat in je te dni prispel odgovor, da Nj. Vel. kralj rade volje prevzema kumstvo, nadomeščaj pa ga bo pri krstu, ki se bo vršil v nedeljo, 28. t. m., ob 11. dopoldne v St. Janžu, polkovnik g. Kovič, poveljnik 39. pešpolka v Celju.

Izmed 21 otrok, s katerimi je bil blagoslovljen zakon posestnika Beca, jih živi 12. S staršema deli prebivalstvo prav odkritosrečno radost, da bo kralj kot boter 21. otroku počastil to plemenito slovensko družino.

Prihod gostov iz ČSR

Maribor, 24. aprila
V bližnjih dneh posetijo Maribor odlični gostje iz Češkoslovaške, ki jim pripravila JC-liga z mestno občino in društvi primerni sprejem.

Dne 2. maja se pripeljejo s praškim brzovalnikom ob 13.53 slušatelji praške tehnike, kemiki, pod vodstvom dveh vseučiliških profesorjev. Prirede tritedensko poučno potovanje po Jugoslaviji. Ekskurzija šteje 25 slušateljev. Ogledali si bodo vse tehnične zanimivosti v Mariboru, dalje tovarno v Rušah in falsko elektrarno. Dne 5. maja se odpeljejo proti Ljubljani, kjer bodo ljubljanski tehniki priredili tovarišem prijateljski sprejem. Slovenski inženjerji se bodo potrudili, da bo bivanje češkoslovaških tehnikov v naših krajih čim prijetnejše.

Dne 15. maja prispe preko Madžarske v Jugoslavijo odlično praško pevsko društvo »Hlahol« iz Vinohradov. Društvo priredi koncertno turnejo po Jugoslaviji in bo koncertiralo najprej v Subotici, nato v Novem Sadu, Beogradu, Sarajevu, Dubrovniku, Splitu, Zagrebu, Ljubljani in končno dne 1. julija v Mariboru. Mešani zbor »Hlahola« šteje 70 pevcev in pevke. Za te goste bodo sprejem v Mariboru organizirala predvsem mariborska pevstva, kojih zastopniki bodo imeli jutri (v četrtek ob 18.) v Grajski kleti skupno z JC-ligo posvetovanje glede priprav za sprejem in koncert odličnega češkoslovaškega pevskega društva.

Naši Metuzalemi

Zidani most, 23. aprila
V naši občini imamo lepo število prav starih ljudi. Sveže je tukajšnje ozračje, ljudstvo pa pridno, in to sta menda glavna pogosta čvrstega zdravja. V Račici živi Franjo Mastnak, star 93 let. Bil je vedno zmeren, opravljal je težka dela in živi sedaj pri svojem sinu cestarju. V Majlandu biva 93 let stara Reza Keneč, ki je najstarejša prebivalka te znane kolonije nad Zidanim mostom. Postelje ne more več zapustiti, duševno pa je še vedno čila. V Velikih Sirjah pa imajo gostilničarja Jakoba Selica, ki je star 86 let. Služil je 16 let pri voljakih in se udeležil bitke pri Kraljevem gradu. Se vedno je lunak, dela še vse, celo na črešnji se spleza obirat sad.

V bivši oljarni živi 84 let stara Marilja Klanšek. Nad 30 let je bila potovka oljarne. Ko pa je oljarna pozorela, se je bedna ženska znašla brez kruha in zaslužka živi pri svojem sinu, ki je invalid z 260 Din mesečne podpore. Nadalje se nahaja v Zidanem mostu bivši trgovci in hišni posestnik Feliks Schindler, star 84 let. Vedno je bil sovražnik nikotina in alkohola, zato je še danes čil in zdrav. Med moškimi pre-

Pri hemeroidni bolezni, zagatenju, matrganjih črevah, abcesih, sečenjem pritiski, odebelenih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz-Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravitev. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz-Josefove« vode. — Dobi se vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

bivalci Majlanda pa je menda najstarejši Jože Stropnik, ki gre v 81. leto. Služil je ravno pol stoletja pri železnici in uživa danes celih 285 Din mesečne miloščine.

Odstranjevanje nevarnega plazovja

Hrastnik, 24. aprila.
Nevarno plazovje na Brnici z Dacarjevega hriba že dalje časa odstranjujejo in skalovje razstreljujejo. Odstranjevanje in razstreljevanje je zelo težavno. Skale razstreljujejo zgoraj in material se vsipa na cesto. Zato je cesta zaradi opasnosti zaprta tudi za osebni promet.

Odstranjevalna dela bodo trajala še več mesecev. Okrajni zastop pripravila od plazovja do kolnine ob potoku, kamor namerava vsipani material odstraniti, ozkočino železnice in bodo delavci v vozičkih odvažali material.

Smrtna nesreča rudarja

Trbovlje, 24. aprila
Včeraj dopoldne se je smrtno ponesrečil v revirju »Agnes« 29-letni rudar Jožef Selšek. Porival je voziček v rov proti jasku, da ga zapelje na dvigalo. Dvigalo se ni bilo na mestu, zaradi česar je zgrmel voziček in z njim Selšek v globočino, gotovo nad 60 m. Obležal je na mestu mrtev z razbito glavo.

Pokojni Selšek se je šele pred letom oženil ter zapuščal ženo in nepreskrbljenega otroka. Selšek je bil dober delavec. Pogostih nesreč so delavci čisto sami krivi, ker ravnaajo pri delu večkrat neprevidno. Podzemsko delo se vrši na akord. Da bi čim več zaslužili, se pri delu žurijo, pri tem pa pozabijo na lastno varnost. Pred kratkim se je dogodila enaka nesreča na zapadnem obratu.

Uboj na Vrhlogih

Slovenska Bistrica, 24. aprila
Stara pesem: alkohol, izvajanje, pretep, nož — smrtna žrtev. Koliko mladih slovenskih življenj je že moralo v prerani grob, koliko zla je že prineslo prekomerno uživanje opojnih pijač! Mesec za mesecem se ponavljajo te tragedije med našim kmečkim ljudstvom, zlasti v vinorodnih krajih, kjer gloda alkohol kot rak-rana na naši mladini.

Na Vrhlogih pri Slovenski Bistrici so v soboto zvečer fantje popivali pozno v noč. Med njimi sta bila tudi 19-letni ključavničarski pomočnik Leopold Dolničar, sin železničarja, ter 30-letni posestniški sin Fran Sajko. V vinskem razpoloženju je padla beseda za besedo in razburjenje je narasčalo. Še preden je spoznal Sajko kritičen položaj, že se je zasvetil odprti žepni nož, ki ga je Dolničar porinil Sajku z vso silo v levo stran prsi. Prezrežal mu je žilo odvodnico in tudi eno rebro. Težko ranjeni Sajko se je takoj zgrudil na tla. Silno je krvavel in bilo je jasno, da zanj ni več rešitve. Še preden je prišel zdravnik iz Slovenske Bistrice, je Sajko podlegel hudi poškodbi zaradi izkrvavljenja.

Dolničarja so orožniki še istega dne aretirali ter odvedli v sodne zapore v Slovenski Bistrici.

Kosti so kradli

Ljubljana, 24. aprila
Iz železniških vagonov poleg glavnega kolodvora je jela v poslednjem času zopet zmanjkovati različna roba. Zdaj, ko je ponehal mraz raznim tatovom ni več posebnega mar za premož in drugo kurivo, ki ga tudi ne morejo spraviti v denar. Pa se najde kaj drugega! Tam na »rampi« so imeli detektivni zadnji čas priliko, opazovati razne sumljive individuje pri važnih posvetih, tičočih se nedvomno manevrov za vlome v železniške vagonce. Posebno agilni in podjetni so se zdeli postopaci Tine, Avgust in Tonček, ki so vsi brez stalnega bivališča in brez zaslužka, pa neprestano žejni.

Ko se je oni dan zvečerilo, so se šetali ti trije ptički nekaj časa po Masarykovi cesti in opazovali mimoidoče. Okrog polnoči pa so se splazili nazaj proti rampi, počenili v temi pod prvi vagon, nakar so se oprezno kakor mačke spustili na vagon in pričeli stikati za raznimi predmeti. Imeli pa so neverjetno smolo. Šele po dolgem brskanju je iztaknil Tonček odprt vagon, ki pa je bil napolnjen s — kostmi.

— Eh, dobre boje... Tudi te se dajo spraviti v denar! je menil Tonček.

Skočil je iz vagona in poiskal tovariša, ki sta čepela pod nekim bližnjim vagonom

in obupano buljila v konice čevljev.

— Z menoj, bratca! je pošepetal Tonček in potegnili tovariša za rokave. Sledila sta mu brez besede in kmalu so se znašli vsi trije na vagonu, kjer se je v vrečah nahajalo par tisoč kg starih kosti.

Kar je, je dobro! so se strinjali vsi in pričeli skladati vreče z vagona na tla. Tekom pol ure so odnesli nekaj vreč v pripravljeno skrivališče za kurilnico, kjer pa se je nenadoma pojavila temna senca čuvara. Sledila je krepka kletvica, z vriskom stroja se je pomešal presenečen vzvik zalotnih tatov. Kakor bi tresčilo, so se tačiči razkldili vsak v svojo stran, vreče pa seveda pustili na mestu. Čuvaj je vreče odnesel na kolodvor ter jih izročil v varstvo železničarjem. Takoj nato je obvestil o zadevi nekaj stražnikov na kolodvoru, ki so se takoj podali na izsledovanje.

Zdelo se je, da bo ostalo zasledovanje brezuspešno, ko je stražnik France Sešek nenadoma zapazil v jarku za kurilnico v Linhartovi ulici v klobič zvitega, dozdnevno spečega človeka. Tiho je stopil do njega in ga popadel za vrat. Iz jarka je potegnil Tončka, ki ga je železniški čuvaj pozneje na kolodvoru takoj spoznal za tatu kosti, ki mu je bil ubežal čez plot. Tončka, ki je nekaj časa tatvino tajil, so spravili v zapore, kjer je po kratkem zaslišanju izdal tudi svoja tovariša in povedal, da so imeli namen izropati par železniških vagonov. Tonček je star šele 18 let, pa je že preizkušen svodovec; bil je zaradi takih grehov že petkrat kaznovan. Enako drzna tatova sta tudi Tine in Guste, ki se nahajata sicer še na prostem, a bosta tudi kmalu padla v pest policije.

Kdo je Simon Radin?

Pred meseci smo poročali o drznem pustolovcu Simonu Radinu, ki se je naselil v Ljubljani ter stanoval pri neki vdovi v

Vegovi ulici. Možak, star kakih 35 let, je pričel kmalu po svojem prihodu v Ljubljano inserirati v tukajšnji listih, da oddaja mesto mehanika v neki tovarni na Hrvatskem. Zahteval je večjo kavgijo in nazval temu prejel več ponudb. Posamezniki so mu skori naselili in je le malo manjkalo, da ni od treh ponudnikov prejel po več tisoč dinarjev za mesto, s katerim pa ni razpolagal, ker dotična tovarna sploh ne obstoja.

Po Radinovi aretaciji je policija dognala, da je spravila na varno izredno nevarnega sleparja, ki so ga zasledovale tudi zagrebške in beografske varnostne oblasti. Policija je dobila dalje informacije iz raznih kraljev Banata, da se je aretiranec pečal tudi z izrabljanjem raznih naivnih deklet, ki se jim je predstavljaj kot bogat tovarnar in jim obljubljal poroko. Radin je povsod nastopal pod drugačnim imenom in si ljubljanska policija še sedaj ni na jas-

BELI SOVRAGI

Film senzacije. Grozovit ulični poboji. Vratolomno jahanje. Ki- neške tajnosti. Glinjive lubezen- ske scene. V glavni vlogi

Tim Mac Coy

Napet! Senzacija!
Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.
Tel. 2124. Elitni kino Matica.

nem, kakšno je sleparjevo pravo hmo. Radin ali kakor se že pač piše, se nahaja v zaporih deželnega sodišča v Ljubljani.

Fantiči z ukradenim demantom

Zagorje, 24. aprila
Industrijski in rudniški revirji so dandanes spriči desolantnih socialnih razmer prav leglo najrazličnejših zablod, ki jim je predvsem predana mladina. Starši se pehaajo za zaslužkom, deca pa ostane pri tem prepričana sebi in slabi družbi. Ker nima pravega posla, zabrede v močvarno. Boda in slaba vzgoja otrok brez nadzorstva glasno vpjeta in trkata na vest tudi onih, ki sicer upravičeno sodijo, pri tem pa ničesar ne store, da bi se zalezli s pametnimi odredbami val, ki uničuje našo nado — mladino. Na drugi strani pa baš ti zapuščeni in zanemarjeni otroci uživajo nespametno, a razumljivo zaščito svojih staršev, čes: vse jih sovraži, ker so razcapani: in ker so taki, jim prisloja vsakdo slaba dejanja.

Že pred dvema letoma se je izvršil v centralno kovačnico manjši vlom. Zmanjkala je razna drobniarja, med drugim tudi demant za rezanje stekla. Takrat ni bilo mogoče dognati vlomilcev. Ko se je pred kratkim tak vlom ponovil, je padel sum na četvero mladoletnih, med njimi sta dva še učenca nižjih razredov. Ko so osumljeni začutili vročo tla, so se trije podali sami k orožnikom ter dokazovali, da so nedolžni, hoteč s tem odvrti sum od sebe. Z navzkrižnim zasliševanjem pa jih je orožniški narednik ujel. Ko so se vedno bolj zapletali so slednjič izdali vse. Prebrskali so dve delavnici in to ob belem dnevu v času odmoru. Ker so tam premalo našli, so hoteli udrjeti v pisarno v centrali ter so z ukradenim demantom že rezali stekla, ki vodijo vanjo. Njihove načrte pa so še pravočasno odkrili in neboljence polovili.

»Zakaj si vlomili?« — vpraša orožnik najstarejšega, ki bil je — rad izmazal.

»Saj nisem jaz. Oni-le je dejal: morda je pa tu notri kaj denarja, pa je odrinil desko pri oknu in zlezal notri, jaz sem pa zunaj pacal«...

Sedaj je vsa četvorica v »pacu«, kar je žalostno. Naj bo to opomin vsem staršem, ki naj bolje pazijo na svoje otroke in na družbo, v katero zahajajo. Dobro bi bilo, oddati dva izmed četvorice v kako poboljševalnico ali v uk k stroгим molstvom, ker je to edina pot, da se fantiči privedejo v pošteno življenje.

Dopisi

KRŠKO. Glasbeni Matica v Krškem je priredila prošlo soboto in nedeljo s svojim nad 40 pevcev in povik močnim mešanim zborom avlo letni pevski koncert. Polovico koncertnih točk je priučil in dirigiral ravnatelj g. Vutkovič, drugo polovico pa g. Cander. Vse razmeroma težke skladbe so bile odpete s sigurnostjo in finos v splošno zadovoljstvo publike, ki je obakrat napolnila veliko sokolsko dvorano. — V zvezi s pevskim koncertom je bila uprizoritev spevoigrice enodejanke, katero je spremljal krški salonski orkester. Spovoigrice je režiral in igral glavno vlogo strokovni učitelj g. Fr. Stipčevšek. Med odmore je naigral orkester pod vodstvom g. Pfeiferja 3 koncertne komade. Za oba nastopa krški Glasbeni Matici najlepša hvala! — Krški krajevni odbor Rdečega križa bo nudil obiskovalcem družabnega večera, ki se bo vršil v dvorani v Krškem 4. maja točno ob pol 21. izredno umetniški užitek. Pri prireditvi bodo sodelovali: Krški salonski orkester (ponovljen), pevski kvartet ter priznani solisti, kakor ga. Levstik-Peršlova, g. Albert in Ogi Gatsch iz Kostanjevice (tenor in bariton). Poleg drugega bo še na sporedu veseloigrice »Medved snubače«. Ne zamudite redke prilike ter se s svojo navzočnostjo oddolžite prepo- trebnemu društvu. Družabni večer bo pri pogrejenih mizah. — Vstopnice v predprodaji na razpolago v trgovini g. Močvarja v Krškem.

KRANJSKA GORA. Prostovoljno gasilno društvo v Kranjski gori naznanja, da bo na dan 23. junija blagoslovitev motorne brizgalne v zvezi z javno tombolo in veselico. Sosednja društva se naprošajo, da na ta dan svoje prireditve opuste.

ŠAH

Pomembna šahovska tekma v Gradcu

V nedeljo se bo vršila v Gradcu važna tekma med svetiličnim šahovcem in Slovancem. Obe pokrajini postavita po 11 svojih najboljših igralcev v boj, na častil deski bosta igrala naš vele mojster dr. Milan Vidmar in dunajski prvak mednarodni mojster prof. Becker. Ker bodo naši igralci

Ali imate radij dobro kavo?

Gotovo, saj ne poznamo okusnejše pijače. Kava pa vsebuje strup za srce in živce, imenovan kofein, ki Vam napravi lahko trajno škodo. Radi tega pijte kavo Hag brez kofeina. To je prava zrnata kava, ki jo pijejo lahko bolni na srcu in živcih, želodcu in črevesju, da, celo otroci, tako je zdrava.

Poizkusite enkrat kavo Hag, ki Vam nudi popoln užitek prave zrnate kave.

Dobiva se v vseh dobrih trgovinah v originalnih zavitkih à Din 14.— in Din 27.—. V kraje, kjer se še ne dobiva, Vam jo pošlje franco po navadni ceni: KAVA HAG D. D., Martičeva ul. 14 B, Zagreb, I.

Vzorec prejmete po pošiljavi Din 1.50 in tega oglasa.

KAVA HAG VARUJE SRCE in ŽIVCE

reprezentativno zastopali slovenski šah, je ta tekma zelo pomembna za naš sloves v inozemstvu. Nemci bodo zastopani po naslednjih igralcih: prof. Becker, Apfelbeck, Berghofer, Kokaya, Polzer, Rosenrauch, Schwarz, Strallhofer, Zaff in Zschok. Razen Strallhofera so vsi igralci iz Gradca, le ta je iz Leobna. Berghofer je štajerski mojster in razen prof. Beckerja najmočnejši igralec.

Od naše strani se poleg dr. Milana Vidmarja udeležijo tekme naslednji prvorazredni amaterji: Furlani, Gabrovšek, Kramer, Pirč (slovenski šahovski mojster), Stupan, inž. Tekavčič, Ciril Vidmar, Milan Vidmar ml., Vogelnik in Zidovec (Karlovac). Razume se, da je naša reprezentanca izbrana zelo skrbno in so razen Frana Poljanca iz Ljutomeru zastopani gotovo najboljši sedanjí šahisti v Sloveniji. Naša vrsta je lepo izravnana in med prvimi in zadnjimi ni posebnih razlik. Za najmočnejšega igralca je poleg dr. Vidmarja smatrali Vaso Pirca, mladega mojstra iz Maribora. Zidovec je karlovški prvak in bo, kakor upamo, častno zastopal svoj klub. Ostali igralci so vsi že znani z raznih šahovskih tekmoval in uživajo dober sloves tudi izven mej Slovenije. Upati je na zmago naše reprezentance, ki pa bo gotovo imela trd boj in mnogo truda.

Prireditve se iz Maribora udeležijo precej kibicev in tudi v Gradcu vlada v šahovskih krogih za to tekmo veliko zanimanje. Kot rezerva spremljata naše mostovo g. Svab iz Celja in Konč iz Maribora.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Cetnik, 25.: Utopljena. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Petek, 26.: Zaprt.
Sobota, 27.: Živi mrtvec. Poslovilna predstava g. Rogoza. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA

Cetnik, 25.: Zaprt.
Petek, 26.: Cigan baron. Premierski abonma. Gostuje g. Iličić.
Sobota, 27.: Zaprt.
Nedelja, 28.: Cigan baron. Gostuje g. Iličić. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Cetnik, 25.: Zaprt.
Petek, 24. ob 15.: Romeo in Julija. Dijaška predstava.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 26. ob 20.: Stilmundski župan. Gostovanje ljubljanske drame. Poslovilni nastop g. Rogoza.

Popravit! V včerajšnji članici »Ljubljanska opera v Dalmaciji« se je vrnila nezmisljena tiskovna napaka: v prvi vrsti beri sledje na različne (ne mrzlične) vesti... »

Kupujte „Zvezdanko“!

KOLESA

DÜRKOPP in drugih na boljših svetovnih znamk

marsikaj v Vaše razvedrilo. — Velika zaloga vseh v to stroko spadajočih delov po najnižjih cenah.

GRAMOFONI

COLUMBIA, ODEON in drugih najpopolnejših tvrdk

SIVALNI STROJI

DÜRKOPP, MINERVA najboljši v materialu in najlepši v opremi

PRODAJA SE TUDI NA OBROKE! — Priporoča se

„TEHNIK“ JOSIP BANJAI

LJUBLJANA, LJUBLJANSKI DVOR, Pražakova ulica šte. 19.

Naša srčno ljubljena mama, oziroma stara mama, tašča, sestra in svakinja, gospa

Ivana Lenassi

roj. GRAŠEK posestnica

je dne 24. aprila ob 4. uri zjutraj po daljšem, voljno prenašanem trpljenju v 63. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v petek, dne 26. aprila ob 17. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče. Bodi ji ohranjen blag spomin!

Gor. Logatec, dne 24. aprila 1929.

501

Globoko žalujoči otroci in ostali sorodniki.

Iz Ljubljane

beda, ki je zvesta in stalna spremljevalka vinčarjev v njihovem življenju.

Iz Kranja

— Pred spremembo pri ekspozituri OUZD. Tukajšnji ugledni zdravnik dr. Edvard Šavnik namerava v kratkem času kot šefzdravnik pri tukajšnji bolnišnici blagajni odstopiti. Dr. Šavnik je brez dvoma dosegel eno največjih dob zdravniškega službovanja pri bolnišnici blagajni, saj deluje pri njej že od l. 1889. neopretnoma. Kljub hudi bolezni, ki ga je nedavno zadela, se je dr. Šavnik v zdravju opomogel, da izvršuje sedaj zopet svojo zdravniško prakso. OUZD je razpisal mesto pogodbenega zdravnika. Poleg njega sta nastavljeni pri tukajšnji ekspozituri zdravnika dr. Globočnik in dr. Bežek.

— Občni zbor Kranjske podružnice SPD. Dne 7. maja zvečer se bo vršil v restavracijskih prostorih Narodnega doma redni občni zbor kranjske podružnice SPD s običajnim dnevnim redom.

— Preselitev orožniških enot. Kakor izveemo, se preselila orožniška stanica in vod s Primškega v Kranj prve dni maja. Nastanjena bosta v mestni hiši poleg rotozva na Glavnem trgu, kjer se že nahaja dalje časa poveljstvo 8. orožniške čete.

Iz Tržiča

— Ravnateljstvo meščanske šole v Tržiču vjudno vabi občinstvo k mnogobrojnim udeležbi pri predavanju »O pregledu zgodovine, borbe za samostojnost in političnega razvoja CSR«, ki se bo vršilo danes, v četrtek ob 8. zvečer v telovadnici meščanske šole. Predavanje bo spremljalo 60 skriptičnih slik. Govoril bo konzul CSR v Ljubljani g. dr. Reel in sicer v slovenskem jeziku. Visoki gost je velik prijatelj našega naroda in vnet pospeševatelj slovenskega turizma. Jutri si bo ogledal Plavinski dom na Kofcah, čigar deležnik je.

Iz Trbovelj

— Pretep. V nedeljo zvečer je bila v Sušnikovi gostilni večja družba domačih fantov, ki so se pri čaši vina mirno med seboj zabavali. V gostino so prišli tudi delavci, ki so zaposleni pri napeljevanju vodovoda na separaciji. Začeli so domačine brez povišanja izgovarjati, na kar je prišlo do prepiranja in nato do pretepa. Delavci od vodovoda so začeli domače fante obdelovati z noži. Smrtno nevarno ranjen je bil domačin Bevk, lažje pa čevljar Smodič. Bevk je dobil suknj z nožem med rebra. Gostilničar g. Sušnik ml., ki je bil že v gornjih prostorih, je prišel miriti, nakar je dobil še en smrtonosen sunek v hrbet. Bevka so odpeljali v rudniško bolnico, gospod Sušnik pa leži doma. Ravno tako se zdravi doma tudi Smodič, ki je dobil le lažje poškodbe. Zandarmerija je izživčilo in pretepača Filipa Jančarja iz Kamnika, Alojza Jančarja in Ivana Marolta, oboje iz Ljubljane, aretirala in jih oddala v sodne zapore v Laško, kjer bodo prešli zaslišanje. V zadnjem času so se začeli zopet pojavljati taki, vsega obžalovanja vredni dogodki, ki jih povzročijo v največji prihod delavci iz drugih krajev.

— Trotoar ob glavni cesti od lekarne Pehar do Pungartarjeve hiše se danes ni ogradil. Pod trotoarjem se razprostirajo njive, ki jih imajo v najemu večina delavci, da pridelajo nekaj krompirja in fižola. Postavljati so začeli kole za fižol, ki segajo do višine trotoarja. Ker ni tam nobene ograje, se lahko zgodi, da ponotiči kdo pade s trotoarja in se natakne na kolo, ki mu mole nasproti. Posebno nevarno je to za otroke, ki prav radi tekajo in plezajo po nizkem podstavku. Okrajni zastop bi naredil prav, ako bi to ograjo že enkrat napravil, saj podstavek je že navrejen.

Iz Zagorja

— Gozdni požar v bližini zagorske postaje, ki ga je zanimala iskra lokomotive v soboto okrog 11. dopoldne je bil zvečer ob 22. s pomočjo žel. delavcev, gasilcev in prebivalcev pogasjen. K sreči se v bližini naselja Družine nahaja kolovozna pot, kar je pripomoglo gasilcem, da so obvarovali ondotna postopja. Predvčerajšnjim si je komisija ogledala škodo, ki jo je požar povzročil trem posestnikom. Zahtevajo okrog 20.000 Din odškodnine.

— Promenadni koncert. V nedeljo dopoldan se je vršil pred rud. restavracijo prvi promenadni koncert rudniške godbe. Zbrano je bilo veliko število ljubiteljev

To je pravi zametek Aspirin tablet

Pazite na originalni omot Bayer s modro-belo-rdečo pečatno znamko!

ZVEČER za namakanje Schichtova ŽENSKA HVALA

pa je pranje gotovo!

ZJUTRAJ za izkuhavanje Schichtovo TERPENTINOVNO MILO

Gospodarstvo

— Poštna hranilnica in privatniki. Kakor v drugih državah bi morala Poštna hranilnica tudi pri nas skrbeti, da se čim bolj razvije denarni promet brez gotovine. To pa je mogoče le tedaj, če se bo število imetnikov čekovnih računov pri Poštni hranilnici čim bolj povečalo. Poleg trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, društev itd. bi morali imeti svoje čekovne račune tudi privatniki in uradniki. Čuli so se že predlogi, naj bi država nakazovala svojim uradnikom prejemke preko Poštna hranilnice. Denar, ki tekom meseca brezplodno leži po predalih ali v blagajnah, bi tako prišel v prid gospodarstvu. Predpisi za poštnočekovni promet pa žal pogosto onemogočajo privatnikom, da si otvorijo račun pri Poštni hranilnici. Glavna zapreka so drage tiskovine. Za vsak dvig je treba imeti poleg čekovnih nakaznic še čekovni zvezek, ki skupno stane za 50 nakazil 35 Din. Ker je poslovanje sicer preprosto poštno, dasiravno se manipulacijski stroški zelo naberejo, bi bilo te stroške še prenesti. Povsem nemerni pa so predpisi glede minimalnega števila položnic, ki jih je treba naročiti. Privatnik si bo naročil 100 položnic ter bo z njimi za dolgo dobo preskrbljen. Do nedavna je moral naročiti najmanj 250 komadov, sedaj pa jih celo ni mogoče naročiti manj kakor 500. Privatnik, ki jih naroči, je z njimi preskrbljen za vse življenje, a se izpostavi nevarnosti, da bodo položnice ob veljavo že kar pri prihodnji reorganizaciji čekovnega prometa. V tem pogledu bi bilo želeli nekoliko ozirati na tiste imetnike čekovnega računa, ki nimajo zelo razvitega denarnega prometa.

— Revizija kreditov Narodne banke v Vojvodini. V ponedeljek in torek so se vršile seje upravnega odbora Narodne banke, na katerih se je razpravljalo o reviziji kreditov, ki je bila izvršena pri podružnicah Narodne banke v Vojvodini. Vlogovodnik g. Radović je v svojem ekspoziciji poudarjal, da vojvodinski privredniki na morej dobiti večjih kreditov pri Narodni banki, ker nimajo dobrega ekonomskega materiala s tremi sigurnimi podpisi, kakor to zahteva zakon. Upravni odbor je usvojil predlog glede potrebnih sprememb v sedanjih kreditih na podlagi izvršene revizije. Upravni odbor je poleg tega odobril Splošnemu poljoprivrednemu društvu kredit od 500.000 Din za nabavo modre galice in semen.

— Ustanovitev Saveza jugoslovenske železarske in kovinske industrije. V nedeljo se je vršil v Beogradu ustanovni občni zbor Saveza jugoslovenske železarske in kovinske industrije, v katerem so združena vsa industrijska podjetja te stroke v naši državi. Savez bo prijavil svoj vstop v Centralo industrijskih korporacij.

— Dolgovi beogradske občine znašajo preko pol milijarde Din. Nova uprava beogradske občine je odredila posebno komisijo, ki je imela nalogo ugotoviti finančno stanje beogradske občine na dan 18. februarja t. l. to je na dan prevzema uprave. Po poročilu, ki ga je sestavila ta komisija, so tega dne znašali vsi dolgovi in obveznosti občine z upravo cestne železnice in elektrarne 507 milijonov Din. Od tega odpade na dolgov mestnih uprav do leta 1926 187 milijonov Din, na dolgove zadnje občinske uprave (1926 — 1929) pa 320 milijonov Din. Občina ima naslednje dolgove: dolg pri Drž. hip. banki od l. 1911. 25 milijonov Din, od leta 1921. 37 milijonov, od l. 1923. 7 milijonov, od leta 1924. 7 milijonov, od l. 1925. 25 milijonov, skupaj pri Državi hipotekarni banki 101 milijon Din; pri Narodni banki v obliki meničnega kredita iz l. 1922. 7,5 milijona; pri Chase Security Corp od l. 1927. in 1928. 170 milijonov (3 milj. dolarjev); pri Bosanski banki od l. 1928. 57 milijonov (1 milijon dolarjev); od države je prejela (1923 — 1926) 72 milijonov; od ministrstva za socialno politiko 10 milijonov in od Državne hipotekarne banke na podlagi lombardne obveznice za vojno škodo 20 milijonov; vseh rednih dolgov po odbitku amortizacije je imela torej 422,5 milijona Din, poleg tega obstajajo še dolgovi za elektrarno 24,5 milijona Din, ostanek do 507 milijonov pa predstavljajo letni dolgovi. Nepremičnine občine se cenijo na preko 2 milijardi Din, v vrednostnih papirjih (Vojna škoda) ima občina poleg tega 180 milijonov Din, v gotovini je imela 18. II. t. l. 19,5 milijona Din, terjatve napram državi in privatnikom pa so znašale na ta dan 282,5 milijona Din (?). Število vseh uradnikov, uslužbenecv in delavcev je znašalo 18. II. 4921, od tega uradnikov 2608.

— Zakon o Privilegirani agrarni banki je bil včeraj objavljen v »Službenih novinah« in je s tem dnem stopil v veljavo.

— Virmanski promet Poštna hranilnica s Francijo in Alžir. Poštna hranilnica bo s 1. majem t. l. uvedla za lastnike čekovnih računov virmanski promet s Francijo in Alžir. Pod istimi pogoji kakor za ostale države. Izplačilni promet je bil uveden že lani. Doslej je Poštna hranilnica uvedla virmanski promet z naslednjimi državami: s Češkoslovaško, Avstrijo, Madžarsko, Švicijo, Španijo, Belgijo, Nemčijo, Nizozemsko, Dansko in Gdanskim.

— Naše državno rudarstvo. Po statistiki, ki jo je sestavil dr. Ivo Turina, bivši ravnatelj državnih rudarskih podjetij v Sarajevu, ima naš erar v eksploataciji v pokrajini izven Srbije 19 rudnikov, od tega 15 premogovnikov (v Sloveniji Velenje in Zabučevica), 2 rudnika za železno rudo, 1 rudnik za manganovo rudo, 1 rudnik za kromovo rudo. Poleg tega ima še 5 rudnikov, ki niso v eksploataciji. Leta 1927. je znašala skupna produkcija 1.876.000 ton premoga in rude ter je bilo zaposlenih 8893 delavcev. V Bosni in Hercegovini ima obsežna zaščitna polja, kjer se nahajajo rude za zlato, srebro, živo srebro, baker, svinec, antimon, arzen, krom, mangan, žveplo, aluminij, železo, premog, nafta in sol. Vsa ta ležišča se nahajajo večinoma v bližini železniških prog, tako da bi bila možna uspešna eksploatacija. Vse to rudniško bogastvo pa še počiva v zemlji.

— Zakon o gospodarskih zbornicah. Načrt zakona o gospodarskih zbornicah je že gotov ter bo v nekaj dneh predložen Vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Zatrjuje se, da je v novem zakonu osvojen princip skupnih zbornic, ki so se v prečanskih pokrajinah prav dobro obnesle.

— Naraščajoča napetost na evropskih denarnih tržiščih. Kakor smo že poročali, se je v zadnjih tednih na ameriškem in angleškem denarnem trgu pojavila precejšnja napetost. Z naraščajočo spekulacijo z delnicami na newyorški borzi se je dvignila v Ameriki tudi obrestna mera za denar, kar je povzročilo, da so bili številni ameriški krediti na kontinentu odpovedani, ker obrestna mera v evropskih državah ni nudila več enake rentabilnosti, kakor v Ameriki. Pretekli teden se je stanje poslabšalo zlasti v Nemčiji, ter je Nemška državna banka morala oddati še precej zlata in deviz. V najkrajšem času se pričakuje, da bo Nemška državna banka povišala diskontno obrestno mero. Poostrejša situacija ni ostala brez vpliva na dunajskem in budimpeškem denarnem trgu. Avstrijska Narodna banka je zato z včerajšnjim dnem dvignila diskontno obrestno mero od 6,5 na 7,5 odstotka. Madžarska narodna banka pa od 7 na 8 odstotkov. Povišanje obrestne mere v srednjeevropskih državah bo gotovo imelo tudi neugodne posledice na našem denarnem trgu.

— Ogromno zanimanje publike za Fordove emisije. Ob priliki emisije delnic Fordove delniške družbe v Angliji so bile delnice privrkat ponudene javnosti na vpis. Že takrat se je med angleško publiko opazalo veliko zanimanje za te delnice. Te dni pa so tudi nove delnice belgijske Fordove družbe prišle na javno subskripcijo. Zanimanje publike je bilo tako veliko, da je bila emisija v najkrajšem času 56krat prepisana.

— Avtogeniki in mizarski tečaj v Mariboru. V ponedeljek 22. t. m. je Zbornica za TOI v Ljubljani otvorila v Mariboru obrtniški strokovni tečaj za avtogeniki varenje in tečaj za mizarsko luženje. Poleg zborničnega zastopnika g. dr. Pretnarja so bili navzoči tudi načelnik Zveze obrtnih zadrug g. Bureš s tajnikom g. Senico ter zadrugi načelniki g. Munda, Sirak, Kumere in Peklar, ki so s priznanjem pozdravljali prizadevanje Zbornice za TOI za povzdigi strokov. napredka obrtniškega. Mizarski tečaj je trajal 3 dni, avtogeniki pa 10 dni. Za oba tečaja je vladalo veliko zanimanje, tako da je bilo prijavljenecv za mizarski tečaj 76, za avtogeniki pa 54, dočim se jih je moglo sprejeti komaj polovica, tako da je v prvonavedenem tečaju 81, v drugem pa 27 udeležencev. V mizarskem tečaju poučuje znani strokovnjak g. Tratin luženje raznih vrst lesa v najraznovrstnejših barvah, pri čemer se udeleženci upoznajo s številnimi recepti za pripravo lužil. V avtogenskem tečaju predavata g. inž. Slajmer in varilni mojster Gjurovčič, ki ju je dala na razpolago Tvorница za lužik v Rušak. Poučuje se najmodernejši način varenja, ki sta ga imenovana dva pred nekaj tedni študiral v specialnem tečaju na Dunaju. Aparate najnovejše konstrukcije je dala na razpolago znana tvrdka Tscharrje iz Maribora. Zbornica za TOI namerava prirediti še nadaljnje podobne tečaje, ker so tečaji, ki jih je doslej priredila v Celju in sedaj v Mariboru, pokazali najlepše uspehe in ker zanimanje zanje med obrtništvom vedno bolj narašča.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave strokovnih časopisov. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 2. maja ponudbe glede dobave 25 komadov kompletnih cevnih holenderjev. — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 14.000 kg železa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 8. maja pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 400 kg mizarskega kleja; 8. maja pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelček v Beogradu glede dobave 4200 kubičnih m desk in 150 kubičnih m letev; 9. maja pa glede dobave 27.500 komadov žebeljev različnih dimenzij; 9. maja pri inženjerskem oddelku savske divizijske oblasti v Zagrebu glede zgradbe skladišča v Karlovcu. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.) — Dne 4. maja se bo vršila pri komandi avske divizijske oblasti v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave 7360 kubičnih m drv. (Pogoji so na vpogled pri isti komandi.)

Borze

21. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo slab. Bilo je le nekaj potrebe v devizah na London, Dunaj in Prago. Tečaj so ostali v glavnem nespremenjeni. Med efekti je bila Kranjska industrijska zaključena po 265.

Na zagrebškem efektm tržišču je Vojna škoda danes ponovno nekoliko popustila. Za aranžma je notirala 420 — 421,50, trgovala pa se je za april po 420 — 421, za maj po 425 in za december po 450 in 449. V ostalih državnih papirjih ni bilo prometa. Investicijsko posojilo se je nudilo po 87,50. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Prašedionu po 850, v Union banki po 208, v Jugobanki po 84 in 85, v Zemaljski po 138 in v Poljedelski po 15,50. Narodna banka se je nudila po 8400 brez zanimanja. Med industrijskimi papirji je opaziti večje povpraševanje po delnicah lesnoindustrijskih podjetij. Gutmann se je pri čvrsti tendenci trgova po 203 in 205, Slaveks po 104 in 105 in Slavonija po 5. V delnicah paroplovnih družb je razpoloženo ostalo dalje mlačno. Oceanija je bila zaključena po 180, Jadranska pa je popustila na 550 do 590 brez zaključka. Tudi Trboveljska je popustila na 450 — 460 brez prometa.

Devize in valute

Ljubljana. Amsterd. 22,875, Berlin 13,4975, Bruselj 7,9068, Budimpešta 9,9205, Curih 1095,90, Dunaj 7,9816 — 8,0116 (7,9956), London 275,92 — 276,72 (276,32), New York 56,615, Pariz 222,52, Praga 168,15 — 165,95 (168,55), Trst 298,14.

Zagreb. London 275,92 — 276,72, New York 56,715 — 56,915, Pariz 221,52 — 223,52, Milan 297,10 — 299,10, Curih 1094,4 — 1097,4, Amsterdam 22,835 — 22,895, Berlin 13,4825 — 13,5125, Dunaj 7,9805 — 8,0105, Praga 168,15 — 168,95, Budimpešta 9,9053 — 9,9353.

Dunaj. Beograd 12,4825 — 12,5225, Berlin 168,52 — 169,02, London 34,4925 — 34,5925, Milan 37,2350 — 37,3350, New York 71,05 do 71,06, Pariz 27,7675 — 27,8675, Praga 21,0250 — 21,1050, Curih 136,78 — 137,28; dinarji 12,48 — 12,49.

Curih. Zagreb 9,125, London 25,21875, New York 519,45, Pariz 20,30625, Milan 27,21, Berlin 123,16, Dunaj 72,99, Praga 15,38, Bukarešta 3,085, Budimpešta 90,55, Sofija 3,75, Varšava 58,25.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 123 den., Prašedion 850 den., Kredit. 170 den., Veveče 120 den., Kr. ind. dr. 265 zaklj., Stavbna 50 den., Šešir 105 den., Ruše 250 — 260.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 420 — 421,50, kasa 420 — 421, za april 420 — 421, za maj 420 — 421, za december 448 — 449, investicijsko 87,50 bl., agrarna 54,5 — 55; bančne vrednote: Prašedion 850 — 860, Unionbanka 208 — 210, Kreditna 93, Zemaljska 137 — 139, Narodna 8400 bl., Ljubljanska kreditna 123 den., Hrvaška 50 den., Poljo 15,50 — 15,75, Srpska 146 den., Jugo 84 — 85; industrijske vrednote: Gutmann 208 — 206, Slaveks 101,50 — 105, Slavonija 5 — 5,50, Drava 405 — 410, Isis 21 — 24, Vevče 125 den., Dubrovačka 550 — 560, Oceanija 180 — 185, Jadranska 550 — 590, Brod vagon 270 bl., Trbovlje 450 — 460, Sečerska 400 — 465.

Beograd. Investicijsko 86,50 — 87,50, agrarna 53,50 — 54,50, Vojna škoda 418,50 — 420, Narodna banka 8010.

Blagovna tržišča

+ Ljubljanska blagovna borza (24. t. m.). Les: Tendence nespremenjena. Zaključili je bil 1 vagon bordonalov. Deželni pridelki. Tendence mlačna, zaključili je bil 1 vagon moke, pol vagona koruze in pol vagona ovs. Nudi se pšenica (slov. post., mlevska tarifa, plač 90 dni, 80 kg): baška promp. po 287,5 — 290, za maj po 292,50 — 295; moka: »Ogg, fco. Ljubljana, plač. po prejemu po 410 — 415; koruza: laplaska, slov. post. za maj po 322,50 — 325, za junij po 317,50 — 320, za julij — september po 310 — 312,50, baška, slov. post., plač. 30 dni, promptna po 310 — 315,50, za maj po 315 — 317,50; oves: baški, slov. post., navadna vozna po 295 — 300; jčmen: baški, ozimni, 67/68 kg po 330 — 332,50.

+ Ziti trg. Na inozemskih tržiščih se tečaji niso bistveno spremenili. Tendence je dalje mirna. V Vojvodini pa je bilo danes razpoloženo nekoliko živinčev, vendar so cene ostale nespremenjene kakor včeraj.

+ Novosadska blagovna borza (24. t. m.). Tendence slaba. Promet: 40 vagonov pšenice, 24 vagonov moke, 1 vagon ovs in ekselutivno 50 vag. koruze. Pšenica: baška 240 — 242,5; banaška, pariteta Vršac 237,5 — 240; sremska 244 — 245. Oves: baška 240 — 245; banaški 237,5 — 240. Koruza: baška in sremska 237,5 — 240; za maj 260 — 265; za junij 267,5 — 270; banaška 255 — 257,5. Moka: baška »Ogg« in »Ogg« 340 — 350; »2« 320 do 330; »3« 300 — 310. Otrubi: baški in sremski 180 — 182,5; banaški 177,5 — 182,5.

+ Dunajski svinjski sejem (23. t. m.). Mirno razpoloženje na inozemskih tržiščih je dalo dunajski borzi povod za precejšnjo rezerviranost. Promet je bil še manjši kakor zadnji dne ter je bilo malo kupcev in malo ponudnikov. Čeprav je bila tendence mlačna ni prišlo v efektivnem prometu do bistvenih sprememb v cenah. Uradni tečaji so ostali nespremenjeni, le oves se je pocalil za 25 grošev.

Sport

Sportni drobž

Upravni odbor JNSA je potrdil nastopno našo reprezentanco, ki bo 10. maja nastopila v Bukarešti proti rumunski reprezentanci: Mihelčič-Ivković, Beleslin-Arsenijević, Premerl, Gjorgjevič-Marjanović B., Hiltrec, Perška, Cindrič, Giller. Rezerve: Jakšič, Gmajnički, Marjanović. — V reprezentanci proti Franciji bodo izmenjani oni igrači, ki v Bukarešti ne bodo zadovoljili. — V reprezentanco je torej postavljen znani naš internacionalc Perška. Kakor znano, je bil Perška s sklepom JNSA od 28. novembra 1928 kaznovan z enoletno prepovedjo nastopanja na reprezentančnih tekmah, ker ni nastopil v naši reprezentanci ob priliki Slovenske olimpijade v Pragi. Na prošnjo saveznega kapetana je bil amnestiran ter postavljen v našo reprezentanco.

JNS je sklenil, da se prične tekmovalneje za nogometno državno prvenstvo dne 2. junija.

Bruto dohodki tekme Avstrija: Italija na Dunaju so znašali 100.277 šilingov, t. j. približno 810.818 Din, izdatki pa 59.121 šilingov, t. j. 437.974 Din. Čisti dobiček je torej znašal 372.844 Din. Vsekakor lepa vsota.

Avstrijsko-italijanski sportni konflikt je likvidiran. Predsednik avstrijskega saveza je na zadnji seji sporočil, da je italijanski savez vzel na znanje opravičilo pismo avstrijskega saveza, ki se je seveda le tikalo italijanske zastave in pomote glede italijanske himne. S sportne strani se Avstrijem pač ni bilo treba, da bi se opravičili, kar so končno uvideli tudi Italijani ter s tem priznali, da so bili doocela upravičeno poraženi.

Izpremembe pravil JPS

(Konec.)

Ad pravilnik za plivanje Jug. Pliv. Saveza: 28. str. 44. § 4. Glasi: »Ledino plivanje. Plivač je okrenut ledjima prema vodi i celu stazu mora preći plivajući na ledjima. Kod okreta na krajevima bazena, plivač se mora dotaknuti sa jednom ili dvema rukama pre nego se odbije. Odbiti se mora u lednom stavu (položaju) ... 29. str. 45 § 9. Tretji odstavek se menja in glasi: »Starter daje znak za polazak na sledeči način: »1. Pozor, 2. Hitac.«

Ad pravilnik za skokove Jug. Pliv. Saveza: 30. str. 51 § 1. Na kraju se doda nova točka in glasi:

y) Natjecatelj mora izvesti sve skokove propisne, inače se smatra, kao da nije skakao i gubi polučene bodove.

Obznanjenje se klubov, da će se po odluci F. I. N. Ae od god. 1930 dalje vršiti internacionalna natjecanja u skakanju samo sa bežimnim tramplinama, koji će odgovarati sadašnjim zahtevima pravila za drvene daske. Kut nagiba ne sme biti veći od 2 stupnja.

ASK Primorje (lahkotletška sekcija). Redni treninzi v navzočnosti trenerja se vrše vsak ponedeljek, četrtek in soboto od pol 17. ure dalje na igrišču na Dunajski cesti. Atleti pa lahko poljubno trenirajo dnevno od 16. ure dalje. Danes pričetek ob 17. uri. Točno in vsi. — Načelnik:

L. Hrvatski Motoklub (Zagreb) objavlja, da je moral zaradi tehničnih razlogov odgoditi svoje prvo medklobsko dirko od 21. na 28. t. m. Nove prijave se bodo še sprejemale do 25. t. m. Ter jih je treba poslati na tajništvo L. Hrv. Motokluba, Zagreb, »Lovački Rog«, Illica 14.

SK Jadran. Danes od 17. dalje treninzi. Jutri v petek po treninzu ob 20. važen sestanek vseh igralcev I. moštva. Nanj se pozivajo tudi naslednji igralci: Januš II., Plevel Čemažar, Kocjan, Antosičević, Sever. Ker je dnevi red zelo važen, se vsi navedeni izrecno pozivajo. — Načelnik.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 24. aprila 1929. Višina barometra 308,8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra in brzina v m in sek.	Oblačno 0-10	Padavine
Opazovanja						Vrsta	v mm do 7. ure
Ljubljana		760,4	4	80	ENE 4	10	dež 6,0
Maribor		759,3	2	90	SE 4	8	dež 3,0
Zagreb	8.	759,7	7	80	S 2	1	dež 1,0
Beograd		759,5	4	90	mirno	10	Dež 12,0
Sarajevo							
Dubrovnik							
Skopje	7.	756,3	13	90	mirno	8	Dež 1,0
Split		756,0	9	98	ENE 6	10	Dež 9,0

Solnce vzhaja ob 5,3, zahaja ob 18,56, luna vzhaja ob 19,51, zahaja ob 5,14. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 12 C, najnižja 3 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Spremenljivo, mestoma padavine. Bolj hladno vreme s severozapadnimi vetrovi. V južnih Alpah malo spremenjeno.

Iz življenja in sveta

Tuberkuloza se krči, rak pa narašča

Pozor pred novo strašno ljudsko epidemijo!

Kar napovedujejo zdravniški vestniki, ki že nekaj let sem, se je začelo uresničevati tudi pri nas: jetika je na umiku, prodirati in širiti pa se je začel rak.

Pred kratkim je izdal zagrebški mestni fizikat statističen pregled, ki kaže, da je tuberkuloza v zadnjih dveh letih začela vidno pojemati. Še l. 1927. je znašala umrljivost za jetiko 25,57 odst. celokupnega prebivalstva. V naslednjem letu je padla že na 20,12, kar znači konkretno vzeto, v Zagrebu na tisoč oseb enega človeka. Tuberkuloza je začela pešati kljub temu, da se ni podvzelo izrednih mer proti njej. Ker natančni vzroki nazadovanja jetike še niso dovolj raziskani, se domneva, da peša tuberkuloza zaradi splošnih izboljšanih zdravstvenih razmer; zaradi higijeničnejših stanovanj, zaradi naraščanja prebivalstva v mestu, zaradi dotokov zdravih elementov v dežele in končno po zaslugi sporta, ki privaja ljudi k normalnejšemu življenju.

To razveseljuje ugotovitev pa kali druga konstatacija, ki pravi, da se zdravstvene razmere v splošnem kljub temu niso izboljšale. V nasprotju s tuberkulozo se je namreč ugotovilo, da

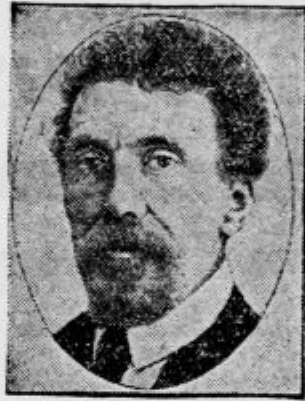
močno narašča nova ljudska epidemija — rak. Med tem ko je rak zahteval l. 1927. med zagrebškim prebivalstvom 102 žrtvi, se je število umrlih lani pomnožilo na 128 primerov. Odstotek se je zvišal od 4,84 na 5,96. To daje misliti.

Najobupnejše pri tem je dejstvo, da se rak širi z mnogo močnejšo progresivnostjo kakor svojčas tuberkuloza. Tudi strokovnjaki računajo danes s tem, da se bo ta zavrtna mučnika in morilka človeštva razpasla mnogo hitreje in močnejše kakor pred deset in desetletji jetika. Rezultati bodo potem za prebivalstvo še poraznejši kakor pri tuberkulozi. Treba je namreč vedeti, da za pobijanje raka še vedno nimamo zanesljivega sredstva. Rak se seveda širi v mestu močnejše nego na kmetih in kakor kažejo ugotovitve, napada najčim več moške osebe, ki se malo gibljejo, med ženskami pa tiste, ki trpe na boleznih organov v spodnjem življenju. Edino, kar lahko nekoliko zajezi opasno širjenje raka, je dobro organizirana obrambna akcija, da se bolezen ne razpaze v epidemijo, katero bo silno težko ustaviti kadar se bo pričela.

tovo njih čednosti. Kakor poročajo, bodo priredili razni škofje anglikanske cerkve protestno manifestacijo proti profesorju Marcaultu in njegovi znanosti, ki nima respektu niti pred najsvetejšimi verskimi nauki.

Borba med oblastniki v Kremlju

Vedno bolj se množijo glasovi, da se moskovski oblastniki, ki so se utrdili za načeli boljševiških naukov, razhajajo v svojem mišljenju. Posebno Rykov, ki zavzema nekakšno mesto sovjetskega ministrskega predsednika, in Buharin, nista baje več skladna s politiko Stalina. Naši trije portret prikazujejo:

RYKOV

BUHARIN

TOMSKEGA

Tomskega je predsednik centralnega sovjetskega strokovnih organizacij.

Z letalom na leve in tigre

Švicarski letalec Mittelholzer, ki je znan po svojih poletih v Afriko in Orient, je naročil v Amsterdamu novo trimotorno Fokkerjevo letalo, s katerim se poda z družbo lovcev proti neobljudenim krajinam Osrednje Afrike in v Azijo loviti leve in tigre. Ker

je Mittelholzer tudi izvrsten fotograf, bo ta ekspedicija tem važnejša in koristnejša. Dan odleta še ni znan.

Druga sredozemska vožnja

»Zeppelin«

»Grof Zeppelin« je nastopil v torek ob 13. uri 22 minut svoj drugi sredozemski polet. Start se je vršil pri lepem vremenu. Zračna ladja se je oddaljila od Friedrichshafna v zapadni smeri ter je izginila v pravcu proti švicarskemu Baslu.

9000 umorov v enem letu

Predsednik Hoover je izjavil te dni pred novinarji, da trpi Amerika ta čas na kritičnem neupoštevanju zakonov. Samo lansko leto je bilo umorjenih 9000 oseb, a storilce so izsledili le v 15 odst. vseh slučajev. Isti obupni položaj se kaže glede prestopkov proti prohibicijskim zakonom. To vprašanje bo treba temeljito proučiti in zato bo predlagal, naj se osnuje posebna komisija, ki naj preišče, kako bi bilo mogoče to zlo odpraviti.

Medvedji lov na Južnem Tirolskem

V nekem gozdu pri Sporminoreju na Južnem Tirolskem so zapazili drvarji medveda, navalili so nanj in ga ubili. To ni bilo težko, ker je bila žival od zimskega spanja vsa mršava in slabotna. Ampak ta lov bo imel za nepoklicane lovce še neprijetne posledice, ker bodo morali pred sodnike. V omenjenem ozemlju je lov na medvede namreč strogo prepovedan, da ne bi izginili še zadnji eksemplari redke živali.

Veselo življenje na račun štipendije

Madžarska vlada je naklonila dijaku Karlu Nagyju 2700 pengov podpore za dovršitev vseučiliških študij v Londonu. Mladi mož je to lepo vsoto v angleški prestolnici potratil v teku enega tedna in se je prikazal potem na tamošnjem madžarskem poslanstvu, kjer je izjavil 52 funtov, češ da podpore ni prejel. Teden pozneje mu je ista goljufija uspela na madžarskem poslanstvu v Haagu, na kar je izginil brez sledu.

ZASTONJ

Vam poljemo na ogled eno številko ilustr. revije

»Domači prijatelj« in »Naš Obzor«

Prošite dopisnice na upravo, Ljubljana, Miklošičeva 18

48.50 Zahtevajte 58 Din

BREZPLAČEN CENIK

odličnih švicarskih ur na obroke ali prot plačilo. Cene znižane.

Odlične ure od Din 38, 49, 58, 69, 89 in naprej.

OTPLATA K. D. S. BEOGRAD,

Kralja Petra 64 — Prilike.

Med. univ. dr. JOSIP SMOLA

dosedaj okrožni zdravnik na Raki

se presele v Žužemberk

in prične redno ordinirati v soboto 27. aprila od 8. do 12. in 14. do 17. ure.

V sredini Ljubljane

bo za oddati

v drugi polovici l. 1930

8 trgovskih lokalov, mesečna najemnina Din 1100.—
6 trgovskih pisarn, mesečna najemnina Din 880.—
22 modernih stanovanj po 2 sobi, mesečno Din 1100.—
6 modernih stanovanj po 3 sobe, mesečno Din 1540.—
Reflektanti naj javijo svoj naslov na ogl. oddelek »Jutra« pod »Stavba 1930«.

Prodajam radi povečanja

PARNI KOTEL 30 m³ in 8 atm. ter FRANCIS-SPIRAL TURBINO za 13—20 ks, 250 l vode na sekundo, 5—8 m padca in približno 430—500 obratov na minuto. Turbina ima ročno regulacijo, zelo težko zamahno kolo (400 kg), 3,50 m dolgo sesalno cev in je posebno primerna za pogon manjše električne centrale s padcem vode od 5—8 m, tudi žage, usnarne ali mlina. S turbino se proda kompletna zatvornica z gonilom na viak, ca. 10 m cevovoda in vsi pripadajoči deli.

Parni kotel je popolnoma dobro ohranjen, ker je bil ves čas kurjen z lesom in je približno 10 let v obratu. S kotlom se oddajo tudi vse pripadajoče armature, črpalke etc. Turbina kakor tudi kotel sta še v obratu in se lahko ogledata. — Interesenti naj se izvolijo obrniti na upravo lista pod »Vodna parna sila«.

Radio program

Petek, 26. aprila.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa in reproducira glasba. — 13.30: Borzne vesti. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18: Primerjajoče veroslovje. — 18.30: Gospodinjstvo. — 19: Francoščina. — 19.30: Glasbenega sveta. — 20: Pevski solistični večer z Pavla Grbe, člana kr. opere. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Poročila in napoved časa. — ZAGREB 13.15: Reproducira glasba. — 17.15: Popolninski koncert. — 20: Predavanje o pobijanju tuberkuloze. — BEOGRAD 12: Napoved časa in reproducira glasba. — 12.30: Gospodarske in borzne vesti. — 13.15: Poročila. — 19.30: Scene iz Gogoljevega »Revizorja«. — 20.15: Koncert radio-čvarteta: skladbe Debussyja. — 21.20: Poročila. — 21.30: Jazz orkester. — PRAGA 16.25: Koncert komorne glasbe. — 19.05: Reproducira glasba. — 19.30: Sluhogra. — 22.20: Koncert lahke godbe. — BRNO 19.05: Večerni koncert orkestra. — 19.30: Prenos programa iz Prage. — VARŠAVA 17.55: Večerni koncert. — 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — Prenos inozemskih postaj. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. — 17.40: Glasbeni akademija. — 19.30: Koncert: Jul Bittner: »Velika maša«, za soliste, mešani zbor, veliki orkester in orgle. — Večerni koncert orkestra. — BERLIN 17: Pevski koncert in lahka godba. — 20.30: Ljudska igra. — FRANKFURT 20: Simfoničen koncert. — 21.50: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 0.30: Nočni koncert. — LANGENBERG 17.45: Večerni koncert orkestra. — 20: Gostovanje ruskega umetniškega teatra »Arlekin«. — Koncert orkestra in solistov. — STUTTGART 16.15: Popolninski koncert. — 20: Komorna glasba na pihala. — 21: Veselogra. — 21.50: Lahka godba filharmoničnega orkestra. BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert terceta. — 12: Koncert vojaške godbe. — 17.40: Ruske narodne pesmi. — 19.30: Prenos iz kr. opere. — Ciganska godba. — TOULOUSE 20.30: Koncert vojaške godbe. — 21: Reproducira glasba. LONDON 19.45: Pevski koncert in vojaška godba. — 21.20: Dramski večer. — STOCKHOLM 18.30: Koncert lahke godbe. — 20.15: Večerni koncert orkestra in solistov.

»Zika« kvartet, ki je postal s svojimi koncertnimi nastopi v tu- in inozemstvu eden najpriznanejših in najslavnejših, nastopi v ljubljanski radio-oddaji postaji dne 25. t. m. ob 20. uri s sledečim programom: Haydn-kvartet (4 mol (4 stavki), Dvořák-kvartet F-dur (ameriški, 4 stavki), S tem, da je uprava Radio-Ljubljana pridobila za nastop ta godalni kvartet, bo gotovo ustregla številnim naročnikom.

Strašna smrt letalca brez padala

V soboto popoldne ob 15. uri se je pripetila na češkoslovaški aeroliniji Nitra-Bratislava smrtna nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev v osebi vojaškega pilota Skočepa. Vojaško letalo je letelo takoj popoldne iz Bratislave v Nitro, kamor se je peljal štabni kapetan Kroupa. Točno ob 14. uri 45 minut je dospelo na mesto. Kroupa je izstopil, Skočep pa se je takoj dvignil in letel proti domu.

Kake četrt ure po startu je začel aeroplan iz doslej neznanih vzrokov padati. Prišel je ob ravnotežje. Pilot se je znašel v nepopisni dilemi. Rad bi bil razpel padalo in se spustil k tlom, toda padala ni imel s seboj. V strahu za življenje je zapustil pilotski sedež ob krmilu ter se je povzpela na levo krilo aeroplana.

Tedajci pa se je aeroplan prekrčnil in Skorep je telebnil z vso težo svojega telesa na zemljo. Sekundo za njim je zgrmel na zemljo tudi aeroplan, ki se je razbil na drobce in je pokopal pilota pod seboj. Nesrečo je onazoval mnogo ljudi. Kmalu je prišla tudi uradna komisija, ki je po izpovedih očividcev sestavila zapisnik o dogodku in odredila pokop mrtvega pilota na državne stroške.

V tem grmu tiči zajec

Gospa Cajkova, o kateri je imel evropski svet nešteto krat priliko slišati, da je hči umorjenega ruskega carja, je pokrenila sedaj v Ameriki akcijo, ki bo imela, če iznade pozitivno, zelo dalekosežne posledice. Gre namreč za to, da ameriška sodišča odredijo ali pa priznajo gospe Cajkovski istovetnost z rusko veliko kneginjo Anastazijo. Če ji tega ne priznajo, nič za to, pravi kneginje Anastazije ameriška protektorica in sorodnica, velika kneginja Ksenija; če pa se izjavijo v pozitivnem smislu, postane gospa Cajkova zakonita dedična vsega premoženja bivše ruske carske rodbine.

Gospa Cajkova si je že izbrala posebnega advokata, ki je odpotoval v Evropo in popisuje imenje carske rodbine na kontinentu izven Rusije. Mudil se je dolgo v Parizu in je prišel zadnje dni v Berlin, kjer izpopolnjuje svojo evidenco, ki je baje zelo obširna. Gospa Cajkova reflektira na nemških tleh na posest imenja Friedberg, ki ga začasno upravlja hessenski veliki vojvoda. Pravijo, da si je bolnica v Ameriki v zdravstvenem pogledu znatno opomogla in da se je v prvi vrsti silno popravil njen spomin. Baje govori perfektno francoski in angleški.

Dvamesečno življenje brez možganov

Na patološko-anatomičnem zavodu prof. dr. Švehla v Pragi so imeli zdravniški priložnost opazovati zelo redek, vendar ne povsem nemogoč primer življenja otroka, ki je bil skoro brez možganov in je vendarle živel dva meseca.

Tretji dan po rojstvu so prinesli na kliniko imenovanega zdravniška deklico z nenavadno majhno glavo. Primer mikrocephalijs je bil podan že po zunanji obliki glave. Otroci je živel dva meseca in je te dni umrl. Zadušila ga je pljučnica. Obdukcija deteta je dokazala, da je bil otrok skoraj brez možganov. V lobanji so našli le nekaj malih ganglij. Navadno umro otroci v takih primerih že par dni po rojstvu. O tem zanimivem slučaju priredi prisko zdravniško društvo poseben diskusijski večer s skioptičnimi slikami.

Ribji samec, ki izvali mladice v svojih ustih

Revija »La Nature« priobčuje pozornost vzbujajoče podrobnosti o »mačji ribi«, »Felichthys felis«, ki živi v obrežnih conah južnega Atlantika in v mehiškem zalivu Najzrednejša karakteristika te ribe je, da vzame samec jajca, ko jih samica izleže, v svoja usta. Jajec ni mnogo ali so precej velika. V ustih ribjega očeta so jajca na varnem pred številnimi sovražniki. Jajca hitro rastejo in metamorfoza je izvršena v kratkem času. Čeljusti se ne morejo več zapreti, ali male ribice izletijo v morje šele kadar se čutijo dovolj močne in gibčne, da se lahko izognejo nevarnostim. Samec se ves čas valjenja postji, kadar pa ima usta zopet prosta, se požene po vodi in si poišče obilen plen, da se nasiti. Odgovornost za resničnost te senzacije seveda prepuščamo piscu.

Obvladana nagnjenja

Angleški profesor Marcault, pristaš Freudovih teorij, je odkril, da je sila nevarna stvar, če matere zatajujejo kakršnakoli svoja nagnjenja, ker se pojavljajo ta potem v toliko večji meri v njihovih hčerah. Prisiljeno čednostno življenje vodi potomcem do sprjenega življenja potomcev. Ta teorija je imela dvojen učinek. Ženski svet, ki mu daje tako rekoč znanstveno dovoljenje za nevezan način življenja, jo hvali — iz se začenja po njej ravnati; tem bolj pa so padli po njej cerkveni krogi, ki so morali s presenečenjem zvedeti, da se ne maščujejo samo grehi očetov na otrocih, kakor pravi svetopisemska beseda, temveč še bolj go-

Ta par

si ni enak po svoji karjeri: ženska, ki jo vidimo na sliki, je kabaretna pesalka, njen spremljevalec pa je postolovec svetovnega kalibra — Rus Zubkov, ki se je oženil z mnogo starejšo sestro bivšega nemškega cesarja. Zubkov in njegova žena ne živita skupaj. Kakor priča za posnetek, si izbira rajši mičnejšo družbo.

Bukova in hrastova drevja

suha in polsuha eventualno tudi same okroglice. Kupim za dobavo junij — julij — avgust vsako množ. no. 52.6 a

Franc Oset, Sv. Peter v Savinski dolini.

Reprezentančni STANOVANJ

4 in 5 tih sob se oddast v kratkem.

Reflektanti naj pošljejo pismeno ponudbo z navedbo poklica in števila družinskih članov pod šifro »Arhitekt A. B.« na oglasni oddelek »Jutra«.

Oražba parne žage, vinske trgovine, inventarja.

Iz konkurzne mase Antona Kajfeža v Kočevju se bo prodajalo:

1.) Na prisilni dražbi dne 2. maja 1929, ob 9. uri pri okrajnem sodišču v Kočevju: parna žaga v Kočevju s pripadajočimi objekti, s stanovanjsko hišo s kantino, dalje vila z velikim vrtom, gospodarskimi poslopiji in lokali za vinsko veletrgovino. Žaga je v obratu; za naročila je preiskrbljena.

2.) Na ofertalni dražbi dne 3. maja in po potrebi še 4. maja 1929, vsakokrat ob pol 11. na licu mesta, komplet kletarski inventar za vinsko trgovino, inventar vrtnarstva, ves ostali gospodarski inventar, tovarni avto, pisarniška oprema, gostilniška oprema.

Pojasnila pa upravniku konkurzne mase dr. Ludviku Grobelniku, notarju v Ribnici.

Michel Zévaco:

109

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

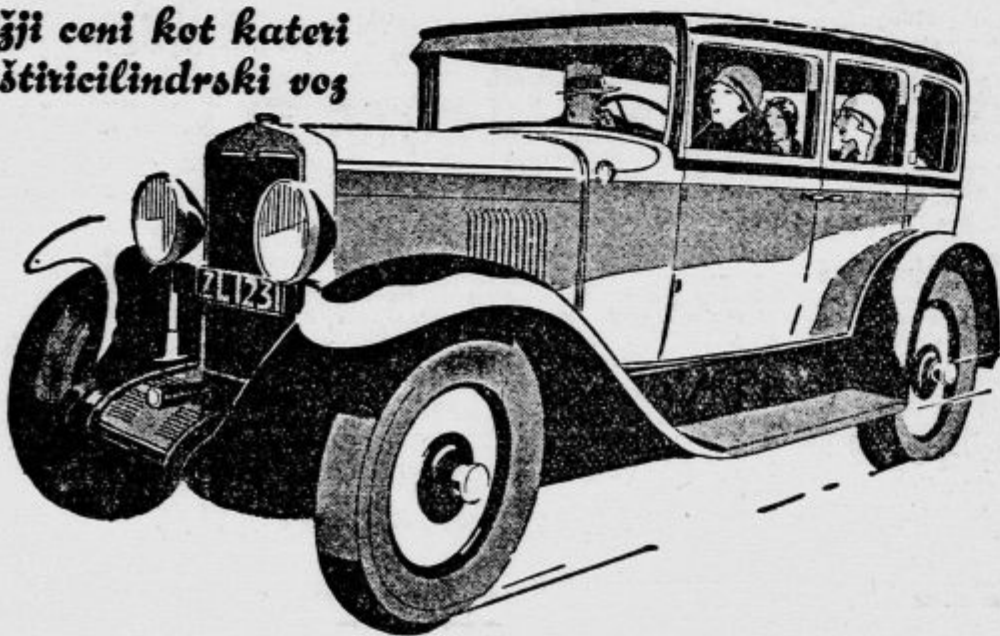
»Teda si želiš smrti?«
Chico ga je krivo pogledal. Če je hotel umreti, je bilo to njegova stvar; kaj se je vtikal Francoz v njegove notranje nagibe? Nu, prilika je bila zamujena, treba je bilo iti do konca.
»Pojdiva, senjor,« je ponovil. »Kmalu bo prepozno.«
»Počakaj še malo, vraga, saj vidiš, da sem radoveden. Povej mi, zakaj si me zvalil v smrť?«
»Zato, ker vas mrzim!« je splamenečimi očmi zaklical pritlikavec. »Ker vas sovražim!«
Besno je ponavljal te besede, zakaj drugih se v naglici ni mogel spomniti.
»Tako hudo me sovražiš?« se je porogal Pardaillan.
»Tako zelo, da bi vas ubil, če ne bi bil obljubil, da vas rešim!« je ves iz sebe zaškrtal možiček.
»Ubil bi me?« se je zasmejal Pardaillan. »Glej, glej! S čim pa, siromaček?«
Pritlikavec je planil k svoji postelji in potegnil iz nje bodalo, ki je bilo skrito med slamnjačama.
»S temle!« je kriknil, vihteč svoje orožje.
»O, o! je dejal Pardaillan. »Saj to je moje bodalo!«
»Da,« je pritrdil Chico. »Ukral sem vam ga, med tem, ko ste ležili čez zid!«

»Nu, orožje po tem takem imaš,« je z neomajno mirnostjo velel Pardaillan. »Kar ubij me.«
V njegovem pogledu ni bilo več posmeha, samo še nekakšna radovednost.
Pritlikavec, od besnosti ves iz uma, je dvignil roko.
Pardaillan se ni ganil. Mrzlo mu je gledal naravnost v oči.
Pritlikavčeva roka je po bliskoma pala nizdol — a ne zato, da bi usekala. Z vso močjo je vrgeh bodalo v ozadje brloga in zastokal:
»Nočem! Ne morem!«
»Zakaj ne?«
»Ker sem obljubil...«
Komu si obljubil, sinko?«
Vitezov glas je bil tako tope in milujoč, da je segel Chico v dno duše. Njegovo ubogo srcece se je razširilo in solze so se mu udrle iz oči.
»Nesrečen sem!« je zaplakal. »Tako hudo sem nesrečen!«
»Hvala Bogu,« je pomislil Pardaillan, razjokal se je! Zdaj je rešen, lahko se bova sporazumela.
Iztegnil je roko, potegnil pritlikavca k sebi, naslonil si njegovo glavo na prsi in mu je jel bratski prigovarjati.
In Chico, ki ni še nikoli imel prijatelja in ni bil v svoji bedi še nikoli deležen usmiljenja, se je v blaženi osuplosti predal tej sreči, čuteč, kako se poraja v njem čustvo nežne hvaležnosti in ljubezni.
Toda vzlic vsemu je bil vendarle mož! Čez nekaj minut se je rahlo izvil in pogledal Pardaillana, kakor da ga vidi prvokrat v svojem življenju. V njegovih očeh ni bilo več ne gneva ne obupa; samo strmenje se je izražalo v njih, bolj notranje nego vnanje, bolj nad izpremembo, ki se je bila izvršila v njem, nego nad sovražnikom.

Čigar plemenitost ga je bila ukrotila.
Zdaj, ko ga ni več opazoval s sovražnimi očmi se je ob pogledu nanj prostodušno čudil sam pri sebi:
»Lep je, močan je, hraber je. V njegovem obrazu je nekaj imponujočega, česar še nisem opazil pri drugih ljudeh. Večji se mi vidi in plemenitejši od samega kralja... In dober je, kakor svetniki, ki so naslikani v stolnici. Kako naj ga človek ne bi ljubil?«
In ko je videl dobrodušni smehljaj na Pardaillanovem obrazu, se je nehote tudi sam nasmehnil, kakor se nasmehnemo prijatelju.
»Nu evo,« je veselo rekel Pardaillan, »zdaj bo menda konec istorij, kaj? Saj vidiš, da nisem taka hudoba, kakor si mislil o meni. Daj mi roko in bodiva prijatelja.«
Iznova mu je pomohil roko. Osramočen je Chico sklonil glavo in vprašal:
»Vkljub temu, kar sem rekel in storil?...«
»Daj mi roko, pravim,« je resno ponovil Pardaillan. »Vri dečko si, Chico; kadar me bolje spoznaš, boš vedel, da izrečem to pohvalo le malokomu in malokdaj.«
Premagan je pritlikavec položil desnico v vitezovo dlan in zamrmral:
»Kako ste dobri!«
»Marnje!« je zagodrnjal Pardaillan. »Jasno vidim, to je vse. Iz tega, če ti ne poznaš samega sebe, še ne sledi, da te tudi jaz ne bi poznal.«
»Poznate me?« je začuden vzkliknil Chico. »Kdo vam je pripovedoval o meni?«
Pardaillan je resnobno vzdignil prst in se nasmehnil, kakor se nasmehnemo otroku:
»Moj mezinec mi je vse povedal!« je dejal.

Novi CHEVROLET je razkošen avtomobil s 6 cilindri

pri nižji ceni kot kateri
drugi štiricilindrski voz

S ŠEST cilindskim motorjem opremljen CHEVROLET pravi vsem vozom nizke cene!

Avtomobilska senzacija tega leta — novi voz, o katerem vse govori, je novi CHEVROLET s šest cilindri, ali v ceni avtomobilov štirih cilindrov!

Priljubljenost in splošno zadovoljstvo milijona posestnikov CHEVROLET modela 1928 je tako velika, da mnogo ljudi ne more razumeti, zakaj je izvršena ta prenaradba pri tako visokih stroških za naše tovarne.

CHEVROLET je postal voz s šest cilindri sledeč stremeljenju avtomobilske tehnike graditi šestcilindrske motorje s pomnoženo silo in bolj razkošno opremo. Pač so dosegli inženjerji General Motors-a najvišjo stopnjo dovršenosti in moči, ki jo more razviti štiricilindrski stroj. — Da bi se pa dosegel še večji napredek, večja

brzina, boljše pospeševanje, boljše ravnotežje, vsvarili so šestcilindrskega CHEVROLET-a.

CHEVROLET, ki tako prednjači s svojimi mehaničnimi odlikami in nizko ceno in je vrh tega krassen v zunanji obliki, — Nove FISHER karoserije — vitke linije — skladne barve in lepa oprema, kar se najde le pri najdragocenejših avtomobilih, vzradostijo tudi najbolj kritične entuzijaste motorja.

Obiščite našega zastopnika in preiskusite nove modele, posebno novi Landaulette, katerega zadnji del strehe morete odpreti. — Vzdignite pokrov motorja in pokazal se vam bo čudovit šestcilindrski stroj in bodele uvideli, zakaj je CHEVROLET epohalna stvaritev avtomobilske tehnike tega leta.

CHEVROLET SIX

CHEVROLET — PONTIAC — OLDSMOBILE — OAKLAND — BUICK — VAUXHALL — LA SALLE
CADILLAC — CHEVROLET TOVORNI VOZ — G. M. C. TOVORNI VOZ
KAROSERIJE OD FISHERA

PROIZVODI GENERAL MOTORS A

Najboljši in najekonomičnejši elektromotorji

iz znanih čeških tovarn
Škodovi Zavodi v Plzinju
se nahajajo v velikosti 1/4 do
30 k. s. stalno v naši zalogi v
Ljubljani. — Obrnite se na:

Zastopstvo Škodovih Zavodov
Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.
Telefon 2966.

Dvokolesa najboljših svetovnih
znamk v veliki izbiri, zelo poceni
Najnovejši modeli otroških vozičkov
od preprostega do najfinejšega, in
igračni vozički v zalogi. Več znamk
šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke.
TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Prispela so nova kolesa

nemških tovarn po najnižjih cenah. — JAMSTVO 1 LETO!
V specialni trgovini otroških vozičkov
OTON ZEMELROK — Maršič trg 8.

Opozorilo!

Vsled slabo ponarejenih kemikalij
Vaš razmnoževalec Opalograph maže
in daje umazane in nejasne odčitke.
Prinesite aparat k nam, da ga vam zopet uredim, in to brezplačno. Za dobro
delovanje aparata jamčim, ako boste kupovali Preservat in Fixat z varstveno
znamko Globus pri

Lud. Barača, Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 6
Glavna zaloga in samoprodaja original Opalographa.

Večji krojaški salon sprejme

KROJAŠKEGA MOJSTRA

PRIREZOVALCA, ki je sposoben popolnoma samostojno voditi posle. Samo prvovrstne, izkušene moči prihajajo v obzir, z dovoljno prakso, oziroma mojster, ki je že v večjih delavnicah samostojno vršil ta posel. Mojster mora biti v izdelavi uniform popolnoma veziran. — Dalje sprejemamo mladega ambicioznega MOJSTRA, ki bi za sedaj bil pomočnik prvega mojstra.

Pismene ponudbe z navedbo, kje in kdaj je bil v tem svojstvu zaposlen, poslati na: Pallas Reklam Büro, Subotica. 5459

BOLEZNI.

Vzroki in lečenje.

Sloveči angleški učenjak gr. Haig je dokazal, da vsi kulturni ljudje sprejemajo v svoj organizem s hrano vsemogoče strupe (posebno mokračno kislino in arate). Ti strupi povzročajo najraznovrstnejše bolezni, ki privedejo človeka do prezgodnje ovenelosti in končno v smrt. Sloveči učenjaki Brown, Sekar, Karno, Guaze in dr. so dokazali, da bolni, slabi, bodisi fizično ali umno uničeni organizem lahko ozdravimo le z fiziološkim ekstraktom, kakor »Kalefluid« D. Kaleničenka iz žlez mladih živali. Organizem postane zopet zdrav, t. j. pomlajen. Rad tega »Kalefluid« D. Kaleničenka jemljejo po vseh kulturnih deželah in sicer milijoni bolnikov kot posebno olajšujoče, zdravje povračujoče sredstvo, med boleznijo, po bolezni, med operacijami, med porodi, pri naporah ali fizičnem delu ali pešanju uma.

»Kalefluid« je potreben vsem onim, čijh organizem je sprejemljiv raznim obolenjem ali pa sploh stalno zahteva jačenje oslabilih moči, radi bolezni slabe prehrane ali naporov dela. Og. zdravnikom pošljemo za poskušnjo »Kalefluid« gratis in franko. Zastonj pošljamo literaturo o »Kalefluidu« z znanstvenimi razpravami raznih profesorjev in zdravnikov. Pojasnila vam daje Miloš Marković, Šumadijska 33, Beograd.

Zahtevajte samo pravi »Kalefluid« D. Kaleničenka z etiketami, kjer so označene nagrade »Grands prix« velike zlate medalje, ki jih je prejel na izložbah v Parizu, Londonu, Bruslju, Rimi in drugod. Čuvajte se imitacij in to radi zdravja in dragega denarja.

»Kalefluid« D. Kaleničenka (v tekočini ali amulah) dobite v vseh boljših lekarnah in drogerijah vseh dežel.

Vrtni klopi
in mize
izdelujejo

Strojne tovarne in livarne d. d.
v Ljubljani Dunajska cesta 35.

Velika banka v Beogradu

sprejme v službo 2 URADNIŠKA
PRIPRAVNIKA, absolventa trgovske
akademije. Pripravniki z znanjem tuji
jezikov in stenografije imajo prednost. — Ponudbe poslati na oglasni
oddelek »Jutra« pod »Cinovnik Beograd«.

Zahvala.

Vsem, ki so v znak spoštovanja
in priljubljenosti spremili našega
dobrega soproga oziroma obeta,
brata, svaka in strica, gospoda

Hugo Ledl

izrekamo tem polom najprisrčnejše
zahvalo. Posebno zahvalo smo
dolžni izreči vsem darovalcem
krasnega cvetja in vencev in vsem
onim, ki so ga spremili na zadnjo
puti.

Vojnik, v aprilu 1929.

GLOBOKO ZALUJOČI OSTALI.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakevrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakasila v tu- in inozemstvo safe - deposits itd. itd. itd.

Brzojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurbna 2706 2506 37-L